

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d.
įsakymu Nr. A1-104

PATVIRTINTA
Kelmės rajono savivaldybės tarybos
2020 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-111

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS IVADAS

1. Bendroji informacija

Kelmės rajono savivaldybės socialinių paslaugų planas parengtas remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“.

Šio plano tikslai atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, prioritetus, kurių vienas yra darni, atsakinga ir sveika visuomenė. Šios programos viena iš krypčių – skurdo, socialinės atskirties ir pajamų nelygybės mažinimas, užimtumo skatinimas.

Socialinių paslaugų planas taip pat atitinka Kelmės rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. T-40, nuostatas:

- plėtoti nestacionarias socialines paslaugas, didinti jų prieinamumą ir gerinti kokybę;
- plėtoti stacionarias socialines paslaugas, didinti jų prieinamumą ir gerinti kokybę;
- plėsti socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūrą, gerinti materialinę bazę ir teikti naujas socialines paslaugas;
- kurti kompleksiskai teikiamų paslaugų sistemą, kuri sudarytų galimybes kiekvienam vaikui, neįgaliavam ar jo šeimai (globėjams, rūpintojams) gauti individualias pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą bendruomenėje, o kiekvienam likusiam be tėvų globos vaikui augti saugioje ir jo raidai palankioje aplinkoje biologinėje, jos nesant – įtėvių, globėjų šeimoje.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Kelmės rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

- gerinti pagalbos į namus paslaugas ir paslaugas senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims, siekiant kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų savarankiškumą kasdieninėje veikloje, plėsti dienos socialinės globos paslaugų teikimą asmenims su sunkia negalia;
- taikyti atvejo vadybą suteikiant šeimoms kompleksinę pagalbą, kuri ne tik padėtų išspręsti vaiko ir šeimos problemas, bet ir sudarytų sąlygas šeimai pačiai siekti reikiamų pokyčių, užtikrinančių vaiko saugumą, jo interesus;
- gerinti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų teikimo kokybę socialinę riziką patiriančioms šeimoms, įskaitant ir besilaukiančias kūdikių šeimas, siekiant užtikrinti šių šeimų savarankiškumo ugdymą kasdieniniame gyvenime;
- plėsti socialinių paslaugų teikimą šeimoms, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa (jie globojami vaikų globos namuose ar pas globėjus), siekiant grąžinti vaikus į biologines šeimas. Skatinti rajono gyventojus globoti vaikus, organizuoti globėjų mokymus ir pagalbą globėjams;
- gerinti socialinių paslaugų teikimo kokybę vaikams, likusiems be tėvų globos,

įsteigiant naujus bendruomeninius vaikų globos namus;

- plėtoti dienos socialinės globos paslaugas vaikams, pagyvenusiems ir neįgaliesiems (ypač proto negalią turintiems) asmenims;
- vystyti ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimo kokybės gerinimo programą senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia;
- teikti visokeriopą ir kvalifikuotą pagalbą moterims (vyrams) ir vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, besilaukiančioms nepilnametėms ir (ar) nepilnametėms motinoms, auginančioms vaikus, neįgalioms motinoms, auginančioms vaikus, ir kompleksines paslaugas šeimai;
- organizuoti socialinių paslaugų teikimą bendradarbiaujant su visuomeninėmis, bendruomeninėmis organizacijomis;
- gerinti socialinių paslaugų kokybę, modernizuojant socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių socialinės globos paslaugas, materialinę bazę;
- teikti trumpalaikės socialinės globos paslaugas (atokvėpio paslaugas) tėvams, auginantiesiems vaikus su negalia, globėjų šeimoms, šeimynoms ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia;
- kurti vaikų dienos centrus arčiau jų gyvenamosios vietos, į paslaugų teikimą įtraukiant vietinę bendruomenę.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų plano rengėjų ir rengiant planą dalyvavusiųjų vardai, pavardės	Darbovietė	Pareigų pavadinimas
1.	Reda Každailienė	Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vedėja
2.	Sigita Butnorienė	Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vyriausioji specialistė
3.	Rita Levickienė	Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius	Vyriausioji specialistė
4.	Erminijus Simonavičius	Liolių socialinės globos namai	Direktorius
5.	Daiva Ignotaitė	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Direktorė
6.	Marytė Lencienė	Kelmės rajono socialinių paslaugų centras	Direktorė
7.	Dalia Viliūnienė	Kelmės specialiosios mokyklos Dienos socialinės globos centras	Direktorė
8.	Lilija Paradnikienė	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelis-darželis	Direktorė
9.	Vilma Tifelienė	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos atestuotas asmuo.
10.	Daiva Zelionkienė	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Valstybinės vaiko teisių

			apsaugos institucijos atestuotas asmuo.
11.	Stasys Lekšas	Kelmės rajono savivaldybės tarybos Socialinių klausimų ir sveikatos apsaugos komitetas	Pirmininkas
12.	Aldona Kvintufelienė	Kelmės rajono savivaldybės tarybos Socialinių klausimų ir sveikatos apsaugos komitetas	Pirmininko pavaduotoja
13.	Neringa Bagonavičienė	Kelmės rajono savivaldybės tarybos Socialinių klausimų ir sveikatos apsaugos komitetas	Komiteto narė

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis:

1 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius
1.	Gyventojų	25 640
	Iš jų:	
1.1.	mieste	10 061
1.2.	kaime	15 579
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai (gaunantys senatvės pensiją)	6560
2.2.	pensinio amžiaus gyventojai (gaunantys šalpos senatvės pensiją)	203
2.3.	netekto darbingumo (invalidumo) pensijų gavėjai	1773
2.4.	netekto darbingumo (invalidumo) šalpos pensijos gavėjai (ir neįgalūs vaikai)	672
2.5.	darbingo amžiaus gyventojai (19–65 m.)	15 168
2.6.	vaikai (0–18 m.)	4307
2.7.	jaunimas (18–29)	3546
2.8.	vaikai su negalia, kuriems nustatytas nuolatinės slaugos, priežiūros (pagalbos) poreikis	124
3.	Šeimos, patiriančios socialinę riziką	97
4.	Vaikai socialinę riziką patiriančiose šeimose	225

Kelmės rajone, 2019 m. liepos 1 d. duomenimis, gyveno 25 640 gyventojų, 2018 m. gyveno 26 778 gyventojai, 2017 m. gyveno 27 745 gyventojai (sumažėjo 955 gyventojais), 2016 m. gyveno 28 661 gyventojas. Per 4 metus rajone gyvena gyventojų mažiau 3021. Per minėtą laikotarpį Kelmės rajono savivaldybėje gyventojų sumažėjo 1 138. 2020 m. duomenimis, metų pradžioje Kelmės rajono gyventojai pagal gyvenamąją vietovę pasiskirstė taip: miestuose gyveno 10 061, iš jų Kelmėje – 7 499 (per metus sumažėjo 5,05 proc.) Tytuvėnuose – 1 841 (per metus sumažėjo 4,6proc.), Užventyje – 630 (per metus sumažėjo 2,1 proc.), kaimuose – 15 579.

Pastaraisiais metais mieste ir kaime gyvenančių gyventojų skaičiaus santykis keitėsi nežymiai.

2019 m. gruodžio mėn. duomenimis, Lietuvoje gyveno 2 794 257 gyventojai. Per 2019 m., lyginant su 2018 m., gyventojų skaičius Lietuvoje sumažėjo 14,92 tūkst. asmenų. Nuo 2009 m. pradžios šalies gyventojų medianinis amžius pailgėjo 5 metais (vyrų – 4 metais, moterų – 5 metais).

2019 m. pradžioje vyrų medianinis amžius buvo 7 metais trumpesnis negu moterų (2009 m. pradžioje – 6 metais). Šiaulių apskrityje medianinis amžius 2019 m. – 46 metai.

Atsižvelgiant į Europos demografinės perspektyvas, Lietuvoje 2050 m. gyvens tik 2 407,0 tūkst. gyventojų. Lyginant su 2017 m., pokytis –20,1 proc. Atitinkamai ir Kelmės rajone gyventojų skaičius mažės, nes tam įtakos turi gimstamumo bei mirštamumo santykis, migracija.

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

2019 m. Kelmės rajone gyveno 6 254 asmenys, sulaukusę pensinio amžiaus, t. y. beveik ketvirtadalis gyventojų yra pensinio amžiaus. 1 tūkstančiui darbingo amžiaus gyventojų teko 412 senatvės pensijos gavėjų, visoje Lietuvoje 1 tūkstančiui darbingo amžiaus tenka 328 pensininkai. Pensinio amžiaus vyrų yra beveik per pusę mažiau nei moterų. Pensinio amžiaus gyventojų skaičius 1000 gyventojų – 252,78. Netekto darbingumo (invalidumo) pensininkų gavėjų skaičius 2019 m. buvo 2 569. Vienam tūkstančiui darbingo amžiaus asmenų tenka 203 netekto darbingumo (invalidumo) pensijų gavėjai. Medianinis gyventojų amžius 2020 m. pradžioje buvo Kelmės rajone 49, vyrų – 45, moterų – 52, t. y. pusė rajono gyventojų yra iki 49 metų, kita pusė – daugiau kaip 49 metų. Respublikoje medianinis gyventojų amžius 44, vyrų – 40, moterų – 47. Nuo 2009 m. pradžios šalies gyventojų medianinis amžius pailgėjo 5 metais (vyrų – 4 metais, moterų – 5 metais). 2019 m. pradžioje vyrų medianinis amžius buvo 7 metais trumpesnis negu moterų (2009 m. pradžioje – 6 metais). Šiaulių apskrityje medianinis amžius 2019 m. buvo 46 metai.

Vyrų vidutinė gyvenimo trukmė Šiaulių apskrityje yra 68,85 m., moterų – 80,07 m. Moterų skaičius, tenkantis 1 tūkst. vyrų, metų pradžioje Kelmės rajone buvo 1 091, visoje Lietuvoje – 1 157. Rajone mažėja moterų: 2013 m. 1 000 vyrų teko 1 113 moterų, 2016 m. 1 000 vyrų teko 1 094 moterys.

Demografinės senatvės koeficientas metų pradžioje rajone – 191, visoje Lietuvoje – 131. Šie duomenys rodo ženklų rajono gyventojų senėjimą.

Išlaikomo amžiaus žmonių koeficientas metų pradžioje (vaikų nuo 0 iki 14 metų skaičius, tenkantis šimtui 15–64 metų amžiaus gyventojų) Kelmės rajone yra 20. Išlaikomo amžiaus pagyvenusių žmonių koeficientas (pagyvenusių (65 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui 15–64 metų amžiaus gyventojų) – 38. Darbingo amžiaus asmenų Kelmės rajone 2018 m. buvo 59 proc., 0–15 metų amžiaus – 14 proc., pensinio amžiaus – 27 proc. gyventojų.

Vertinant socialinės statistikos rodiklių duomenis matyti, kad 2017 m. socialines pašalpas gavo 13 940 asmenų iš 1138 šeimų, išmokėta 1 085 860 Eur, 2018 m. gavėjų – 2159 (1170 šeimų) išmokėta – 1 355 046 Eur, 2019 m. gavėjų – 1960 (1118 šeimų) išmokėta – 1 216 647 Eur. Analizuojant socialinių pašalpų gavėjų skaičių Kelmės rajone, jų procentas, palyginti su bendru gyventojų skaičiumi, buvo didesnis nei vidutiniškai šalyje ir pagal skiriamas pašalpas sumas vienam gyventojui skyrėsi nuo šalies vidurkio.

Gyventojų senėjimas, nedarbas, piktnaudžiavimas alkoholiu, sudėtinga ekonominė situacija, jaunimo migracija – visa tai sąlygoja didėjančią socialinių paslaugų – tiek ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos, tiek ir pagalbos į namus paslaugų bei socialinių paslaugų socialinę riziką patiriančioms šeimoms – poreikį.

Kelmės rajone nėra laikino apgyvendinimo įstaigos, todėl asmenys, grįžę iš įkalinimo įstaigų, ar asmenys, susidūrę su sunkumais ar atsidūrę kritinėje situacijoje, neturi, kur laikinai apsigyventi, išspręsti susidariusių socialinių problemų. Asmenys, susidūrę su problemomis, kai neturi kur pernaktuoti, laikinai apnakvindinami namelyje (konteineryje), kuris yra Paprūdžių kaime.

2019 metais pradėti 164 ikiteisminiai tyrimai dėl smurto artimoje aplinkoje. Iš jų pradėta 12 ikiteisminių tyrimų pagal LR BK 140 str. 3 d. (tas, kas mušdamas ar kitaip smurtaudamas sukėlė fizinį skausmą mažamečiui arba nežymiai jį sužalojo).

2019 m. dėl smurto artimoje aplinkoje nukentėjo 13 nepilnamečių.

Ištirta nusikalstamų veikų, kurias padarė 14 nepilnamečių. 2019 m. 2 tyrimai, kuriuos padarė nepilnamečiai, nutraukti. 2019 m. buvo pradėta 12 ikiteisminių tyrimų, kai dėl smurto nukentėjo 13 nepilnamečių. Šie skaičiai rodo poreikį vykdyti prevencinį darbą su socialinės rizikos

ir linkusiais nusikalsti vaikais, jaunuoliais. Smurtą patyrusiems vaikams būtina suteikti skubią ir kvalifikuotą specialistų pagalbą.

4.3. Kiti rodikliai

2 lentelė. Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės duomenys

Rodiklis		Kelmės r.				Lietuva				
	2019	2018	2017	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
Neto migracija (tarptautinė ir vietinė)	*	-482	-689	-646	-611	-3292	-27557	-30171	-22403	-22403
Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, proc.	12,8	14,2	13,4	13,5	14,1	6,6	6,2	7,1	8,1	8,7
Socialinės pašalpos gavėjai (šeimos)	1118	1348	1416	1562	1839	*	71213	74548	87898	110701
Socialinių pašalpų gavėjų (šeimų) proc. nuo bendro gyventojų skaičiaus	4,36	4,37	4,18	4,93	4,92	*	*	*	*	*
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų	43,6	51	51	54,5	62,2	*	26	*	*	*
Išlaidos pašalpoms, tūkst. Eur	1216,647	1355,046	1085,86	1081,685	1315,28	*	69143,7	58581,4	60709,8	77323,2

*statistiniai duomenys dar nepateikiami

4.4. Nedarbas savivaldybėse

Kelmės rajone registruotas nedarbas – didžiausias Šiaulių regione ir vienas didžiausių šalyje – 11,2 proc. Savivaldybėje gyvena 15 377 darbingo amžiaus gyventojai, laisvų darbo vietų per pusmetį įregistruota 537. Šiuo metu 1225 registruoti darbo ieškantys asmenys yra nemažas rezervas vietos darbo rinkai. Savivaldybėje stebima tendencija, kad per dvejus metus gerokai išaugo nedirbančių moterų skaičius – nuo 49 proc. 2017 m. iki 57 proc. 2019 m. Teigiamas aspektas – nuo 2017 m. rajone ilgalaikių bedarbių skaičius sumažėjo nuo 44 proc. iki 38 proc., kaime gyvenančių ir darbo neturinčių skaičius išliko toks pat – 61 proc. Per dvejus metus tarp registruotų darbo ieškančių asmenų 5 proc. išaugo iki 49 proc. vyresnių kelmiškių registracija Užimtumo tarnyboje, 3 proc. sumažėjo skaičius 30–49 metų amžiaus asmenų iki 38 proc. ir 2 proc. sumažėjo jaunimo – iki 13 proc.

Lietuvoje nedarbo lygis 2019 m. ketvirtąjį ketvirtį buvo 6,4 proc. Vyrų nedarbo lygis sudarė 7,4 proc., moterų – 5,4 proc. Jaunimo (15–24 metų amžiaus) nedarbo lygis sudarė 14,3 proc. ir per ketvirtį padidėjo 3,8 procentinio punkto.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Kelmės rajono savivaldybėje analizė

3 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas ²	Vietų (gavėjų ³) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų rajono savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Liolių socialinės globos namai	Savivaldybės	106	106
		Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Savivaldybės	24 (Krizių skyrius)	24
				8 (Globos skyrius)	8
		Bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“	Savivaldybės	8	8
		Bendruomeniniai vaikų globos namai	Savivaldybės	8	8
		Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai	Savivaldybės	20	20
2.	Šeimynos				
		Violetos ir Petro Šarkų šeimyna (registruota kitame rajone)	Juridinis	6	3 (dalis iš valstybės lėšų)
3.	Laikino gyvenimo namai	–		–	–
4.	Dienos socialinės globos centrai	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams	Savivaldybės	20	20 (dalis finansuojama iš valstybės biudžeto, vaikams su sunkia negalia)
		Kelmės specialiosios mokyklos Dienos socialinės globos centras	Savivaldybės	24	24 (dalis finansuojama iš valstybės biudžeto vaikams ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia)
		Liolių dienos globos padalinys	Savivaldybės	15	15 (dalis finansuojama iš valstybės biudžeto suaugusiems asmenims su sunkia negalia)
5.	Dienos socialinė globa asmens namuose	Liolių socialinės globos namai	Savivaldybės	20	20 (dalis iš projektinių)

¹ Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) numatytus socialinių paslaugų įstaigų tipus.

² Apskritis, savivaldybės, nevyriausybinės organizacijos, privačios ir kt.

³ Maksimalus lankytojų skaičius per dieną.

					lėšų ir iš valstybės biudžeto lėšų asmenims su sunkia negalia)
6.	Savarankiško gyvenimo namai	–	–	–	–
7.	Socialinės priežiūros centrai	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras	Savivaldybės	10	10
		Liolių socialinės globos namai, Krizių centras	Savivaldybės	10	10
8.	Bendruomeninės įstaigos	Bendruomeniniai šeimos namai	Projektinės lėšos	170	ES lėšos
9.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus paslaugos, socialinių paslaugų centras ir kt.)	Socialinių paslaugų centras	Savivaldybės	248	248
		Socialinių paslaugų centro apnakvindinimo paslaugos	Savivaldybės	4	4
		Vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“	Savivaldybės	38	38
10.		Viešoji įstaiga Kelmės aklųjų ir silpnaregių centras	Viešoji įstaiga	162	Iš dalies savivaldybės biudžeto lėšos.
		VšĮ LASS Šiaurės rytų centras (Kelmės skyrius)	Viešoji įstaiga		Iš savivaldybės lėšų 20 proc. projekto vertės (2500 Eur), kur paslaugas gauna 80 paslaugų gavėjų.
11.		Kelmės šeimos centras	asociacija	30	–
12.		Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius	NVO	50	Maitinimas nepasiturinčių asmenų valgykloje finansuojamas savivaldybės ir LSB Kelmės skyriaus lėšomis.
		Vaikų dienos centras Kelmėje „Draugystė“		27	Vaikų dienos užimtumas, projektinė veikla, 10 proc. projekto vertės
		Vaikų dienos centras Tytuvėnuose „Samarietukas“		24	finansuoja savivaldybė (po 1600 Eur, kiekvienam centrui)
13.		Kelmės rajono neįgaliųjų	NVO	90	Savivaldybė –

		draugija			20 proc. projekto vertės
15.		VO „Gelbėkit vaikus“	NVO	30	–
16.		Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“	NVO	33	Savivaldybė – 20 proc. projekto vertės
17.		Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	NVO	26	Savivaldybė – 20 proc. projekto vertės
18.		Viešoji įstaiga Šiaulių kurčiųjų rehabilitacijos centro Kelmės skyrius	NVO	10	Savivaldybė finansuoja 20 proc. projekto vertės

Savivaldybėje nėra įsteigti savarankiško gyvenimo namai. Nuo 2015 m. spalio 1 d. Socialinių paslaugų centras teikia apnakvindinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims. Suaugusiems asmenims su proto negalia socialinės globos paslaugos teikiamos Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namuose, tačiau poreikis nėra patenkintas, per pirmus globos įstaigos darbo metus namai buvo užpildyti (2019 m. – 5 asmenys laukė eilėje). Atsiradus poreikiui, sprendimas skirti ilgalaikės socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia siunčiamas į Neįgaliųjų reikalų departamentą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, o į Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos – dėl likusių be tėvų globos vaikų, socialinės rizikos vaikų, neįgalių vaikų, tose įstaigose išrašomas siuntimas arba asmuo įrašomas į asmenų eilę ilgalaikiai socialinei globai gauti valstybės globos namuose. Valstybiniuose globos namuose ir kitų savivaldybių globos namuose 2019 m. buvo apgyvendinta 28 Kelmės rajono gyventojų: 4 – VŠĮ Lietuvos rehabilitacijos ir slaugos centre, 2 – Kaltinėnų parapijos senelių globos namuose, 3 – Blinstrubiškių socialinės globos namuose, 1 – VŠĮ Adutiškio senelių namuose, 12 – VŠĮ Šiaulių paliatyvos pagalbos ir slaugos centre, 3 – VŠĮ „Sveikatos metai“, 1 – VŠĮ „Senelių namai“, 1 – Aukštelkės socialiniuose globos namuose, 1 – Adakavo socialiniuose globos namuose. Organizuojant socialines paslaugas vaikams su negalia, kyla problema, kad nėra kur apgyvendinti vaikų su sunkia negalia ir specifiniais sutrikimais, nes Lietuvoje trūksta laisvų vietų specializuotuose vaikų globos namuose, šiuo metu eilėje į Vilijampolės socialinės globos namus laukia vienas vaikas.

Rajone sudėtinga situacija teikiant socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims, taip pat asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų. Savivaldybėje 2016 m. pradėjo veikti Krizių centras Liolių socialinės globos namuose, kur buvo teikiama pagalba smurtą patyrusioms moterims ir vaikams, asmenims, nukentėjusiems nuo gaisro, turintiems kitų problemų, tačiau, pradėjus pagrindinio pastato remontą, Krizių centro patalpose buvo apgyvendinti asmenys, kuriems teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos. Kelmės policija glaudžiai bendradarbiauja su asociacija Tauragės moters užimtumo ir informacijos centru, kuris vykdo projektą „Stabdykime smurtą prieš moteris artimoje aplinkoje“. Tauragės moters užimtumo ir informacijos centras atlieka funkcijas specializuoto pagalbos centro, dirbančio su smurto artimoje aplinkoje aukomis, keturiuose rajonuose, tarp jų – ir Kelmės rajone. Policija informuoja centrą apie smurtą artimoje aplinkoje, o specialistai telefonu teikia pagalbą atskirai moterims, visiems asmenims, patyrusiems smurtą.

5.1. Projektai kuriuose dalyvauja visuomeninės organizacijos ir socialinių paslaugų įstaigos

2016–2020 m. rajono savivaldybėje vykdomi vaikų dienos centrų tęstiniai (finansuojami Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos) projektai, teikiant nestacionarias dienos socialinės priežiūros paslaugas vaikams ir šeimoms. 2019 m. paraiškas dienos centrų veiklai vykdyti pateikė Budraičių bendruomenė, Maltos ordino pagalbos tarnybos Vaikų dienos centras, Kelmės ir Užvenčio skyriai bei Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius, kuris paslaugas teikia Kelmėje ir Tytuvėnuose.

4 lentelė. *Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyriaus 2019–2020 m. vykdyti projektai*

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Finansavimo šaltinis	Suma Eur	Numatomos veiklos
1.	Vaikų dienos centras „Draugystė“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Kelmės rajono savivaldybė	16 000 1 600	Tikslas – užtikrinti vaikų socialinę integraciją bei mažinti jų socialinę atskirtį patenkinant vaikų fiziologinius poreikius, ugdant socialinius, bendravimo, higienos įgūdžius, gerinant mokymosi rezultatus, skatinant kūrybiškumą, saviraišką, sudarant sąlygas prasmingai leisti laisvalaikį.
2.	Vaikų dienos centras „Samarietukas“	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija Kelmės rajono savivaldybė	16 000 1 600	Tikslas – užtikrinti vaikų socialinę integraciją bei mažinti jų socialinę atskirtį patenkinant vaikų fiziologinius poreikius, ugdant socialinius, bendravimo, higienos įgūdžius, gerinant mokymosi rezultatus, skatinant kūrybiškumą, saviraišką, sudarant sąlygas prasmingai leisti laisvalaikį.
3.	„Kompleksinės paslaugos šeimai Kelmės rajone“	Europos Sąjungos struktūriniai fondai	Projektas vykdomas nuo 2017-03-01, 36 mėn. Skirta 238 494 (75 proc. skirta NVO) 2018 m. panaudota 60 607 Eur 2019 m. panaudota 72 136 Eur	Tikslas – sudaryti sąlygas Kelmės rajono šeimoms gauti kompleksiškai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą kuo arčiau šeimos gyvenamosios vietos (seniūnijoje), siekiant įgalinti šeimą įveikti iškilusias krizes bei derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus.

			Projektas vykdomas nuo 2019-12-01, 36 mėn. Asmeninio asistento pagalba teikiama asmenims su fizine ir kompleksine negalia. Paslaugoms skirta 62 986 Eur. 2019 m. panaudota 783 Eur	Tikslas – atsižvelgiant į individualius asmens poreikius suteikti jam individualią pagalbą namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojant), kuri padėtų asmeniui gyventi bendruomenėje ir integruotis į ją, neleistų izoliuoti jo nuo bendruomenės ir skatintų jo savarankiškumą, būtiną kasdieniame gyvenime.
4.	2014–2020 metų ESFP „Socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į darbo rinką“ „Aš galiu!“	ES	Projekto vertė 48 7395. Partneriui – 24 370 2019m. panaudota 3879,00	Nuo 2018-10-01 iki 2020-10-30. Projekto vykdymo laikotarpiu motyvuojami rajono bedarbiai siekiant juos integruoti į darbo rinką. 2018 metais spalio–gruodžio mėn. įsisavinta 515,00 Eur.
5.	„Spalvota vasara“	Kelmės rajono savivaldybė	3000,00	2019 m. liepos mėn. Vaikų iš socialinę riziką patiriančių, nepilnų, socialiai remiamų šeimų laisvalaikio kokybės gerinimas per socialinę integraciją. Vasaros stovykla Šventojoje.
6.	„Nestandartinio meninio stogelio-skėčio įrengimas prie LSB Kelmės skyriaus bendruomeninių šeimos namų pastato“	Kelmės rajono savivaldybė	1 000,00	2019 m. spalio–gruodis. Gerinant LSB Kelmės skyriaus pastato technines charakteristikas, estetinį vaizdą, formuoti bendruomeninių šeimos namų reklaminį įvaizdį. Pagaminti ir sumontuoti metalinį meninį stogelį virš lauko durų.

5 lentelė. *Kelmės rajono socialinių paslaugų centro vykdomi projektai*

Eil. Nr.	Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas	Projekto veiklos trumpos (nuoseklus) aprašymas	Finansavimo šaltinis / fondas
1.	„Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“	Projektą vykdo vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“. Projektas finansuojamas iš valstybės biudžeto lėšų. 2019 metais skirta 14,8 tūkst. Eur. 2020 m. – 16 000 Eur.	„Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“
2.	Projektas	Skatinamas vaikų	Skirta 350 Eur (Jaunimo
			Projektas „Vaikų ir

„Vaikų ir jaunimo aktyvi vasaros stovykla“	užimtumas	reikalų tarybos fondas).	jaunimo aktyvi vasaros stovykla“
3. Projektas „Pedikuliozės profilaktika, gydymas ir kontrolė Kelmės rajono socialinę riziką patiriančiose šeimose, auginančiose vaikus“	Vykiant projektą bus siekiama apsaugoti socialinės rizikos grupės šeimų vaikus nuo utėlių.	Skirta 300,0 Eur (Sveikos visuomenės programa).	Projektas „Pedikuliozės profilaktika, gydymas ir kontrolė Kelmės rajono socialinę riziką patiriančiose šeimose, auginančiose vaikus“
4.	Tuberkuliozės prevencijos išlaidoms kompensuoti Kelmės rajone	Vykiant projektą bus siekiama kompensuoti tuberkuliozės prevencijos išlaidas.	Skirta 135,18 Eur (Sveikos visuomenės programa).
5.	Dalyvavimas projekte „Vaikų svajonės“	Projekto veikla yra pagrįsta savanoriškumo principu: visi jį organizuojantys žmonės, projekto partneriai ir socialiniai darbuotojai, besirūpinantys šiais vaikais, projekte dalyvauja savanoriškai bei neatlygintinai, projektui įgyvendinti aukodami savo asmeninį laiką ir kitus išteklius. Projektas „Vaikų svajonės“ – tai tarpininkas tarp Lietuvos savivaldybių socialinių darbuotojų, kurie rūpinasi socialinę riziką patiriančiose šeimose augančiais vaikais, ir geros valios žmonių, kurie nori įgyvendinti šių vaikų svajones.	Savanoriškai, neatlygintinai

6 lentelė. **Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio** ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupėje neįgaliems vaikams vykdomi projektai

Eil. Nr.	Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas	Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas	Finansavimo šaltinis / fondas
1.	„Saugus, aktyvus ir sveikas“	Projekto tikslas – įstaigos bendruomenės ir socialinių partnerių pastangomis plėsti lopšelio-darželio bendruomenės žinias bei įgūdžius padedančius ugdyti, saugoti ir	2019–2021 m. projektą administruoja Švietimo mainų paramos fondas.

		stiprinti fizinę vaiko sveikatą tenkinant saugumo, aktyvumo, saviraiškos poreikius.	
2.	Erasmus+ projektas „I am unique“ (liet. „Aš esu unikalus“)	Projekte dalyvauja ugdymo įstaigos iš 6 ES šalių, kuriose ugdomi vaikai turintys įvairių negalių ir specialiųjų ugdymosi poreikių. Įgyvendindami projektą, įstaigos pedagogai ir specialistai turės galimybę susipažinti su partnerių ugdymo įstaigose taikomais ugdymo(si), mokymo(si) metodais, taikomomis terapijomis, priemonėmis ir metodais, įgyti naujų profesinių žinių ir įgūdžių ir taikyti juos mūsų lopšelyje-darželyje. Numatytomis temomis bus organizuotos veiklos ugdytiniais ir stebima visokeriopa vaikų pažanga, pasiekimų pokyčiai projekto metu.	2019–2021 m. ES finansuojama Erasmus+ programa.
3.	„Sveika gyvensena – gyvenimo būdas nuo vaikystės“	Siekiant tęstinumo principo šeimoje ugdytiniai bus mokomi sveikos gyvensenos pagrindų, įgis žinių prevencijos srityje, stiprins socialinę kompetenciją, formuos tvirtus mitybos, higienos ir fizinio aktyvumo įgūdžių laikymosi pagrindus darželyje.	2017–2019 m. Sveikatos stiprinimo ir saugojimo programa.
4.	Erasmus+ 2 pagrindinio veiksmo bendrojo ugdymo mokyklų mainų partnerystės projektas „4 elements – STEAM in early education“ (liet. „4 elementai – STEAM ankstyvajame ugdyme“).	Projektas skirtas ikimokyklinio amžiaus ugdytiniais, jo tikslas – plėsti vaikų kompetencijas ir kritinį loginį mąstymą, žadinti vaikų susidomėjimą gamtos mokslais, skatinti jų ekologinę savimonę per jiems patrauklias praktines veiklas, į pagalbą pasitelkiant informacines komunikacines technologijas.	2019–2021 m. Lietuvoje Erasmus+ programą administruoja Švietimo mainų paramos fondas.

7 lentelė. *Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro vykdomi projektai*

Eil. Nr.	Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas	Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas	Finansavimo šaltinis / fondas
1.	Šeimos modelio bendruomeninių vaikų globos namų paslaugų vaikams, netekusiems tėvų globos, ir jų šeimoms pirkimas	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projekto tikslas – bendruomeninių vaikų globos namų plėtra. Projekto trukmė 15 mėn. Sutartis Nr. 14-110 pasirašyta 2018-08-30. Paslaugą gavusio vaiko vienos dienos įkainis 17,99 Eur. Maksimali galima	Europos Sąjungos struktūriniai fondai

		sutarties kaina su PVM 62 400 Eur.	
2.	„Vaikų gerovės ir saugumo didinimas, paslaugų šeimai, globėjams (rūpintojams) kokybės didinimas bei prieinamumo plėtra Nr. 08.4.1-ESFA-V-405-02-0001“	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos projekto tikslas – globos centrų plėtra, darbo vietų kūrimas, paslaugų prieinamumo didinimas. Jungtinės veiklos sutartis pasirašyta 2018-11-30. Sutarties vykdymo terminas 36 mėn. Projekto biudžetas – 143 734, 00 Eur.	Europos Sąjungos struktūriniai fondai
3.	„Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“ Nr. 08.4.1-ESFA-V-421-01-0001	Projekto tikslas – gerinti socialinių paslaugų kokybę, taikant Savanoriškos Europos socialinių paslaugų kokybės sistemos (Voluntary European Quality Framework for Social Services) reikalavimus. Projekto metu bus siekiama sertifikuoti EQUASS Assurance kokybės ženklu socialinę paslaugą – pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įvaikintojams ir šeimynų dalyviams. Dalyvavimo projekte sutartis pasirašyta 2019-11-29. Numatoma projekto pabaiga 2021-12-31.	Europos Sąjungos struktūriniai fondai

8 lentelė. *Liolių socialinės globos namų vykdomi projektai*

Eil. Nr.	Numatytos vykdyti veiklos pavadinimas	Projekto veiklos trumpas (nuoseklus) aprašymas	Finansavimo šaltinis / Fondas
1.	„Integralios pagalbos į namus plėtra Kelmės rajone“	Kelmės rajone kuriamas integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos paslaugų) namuose modelis, siekiant teikti kompleksinę pagalbą neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims bei padėti šeimos nariams, prižiūrintiems savo artimuosius, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. Projekto tikslas – sukurti ir plėtoti kokybišką integralią pagalbą namuose asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims bei konsultacinę pagalbą juos prižiūrintiems asmenims. Projekto įgyvendinimo trukmė – 36 mėnesiai. Projekto biudžetas – 156 000,00 Eur. Tęstinio projekto įgyvendinimo trukmė – iki 2020 m. gegužės 15 d. Projekto biudžetas – 468 000,00 Eur. Numatomas projekto tęstinumas iki 2021 m. gruodžio mėn.	Europos Sąjungos struktūriniai fondai
2.		Nuo 2018 metų vasario mėnesio iki 2019 m. spalio mėnesio Globos namų	Europos Sąjungos struktūriniai fondai

		pastate, esančiame Nepriklausomybės g. 40, Lioliuose, buvo įgyvendinamas projektas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“, kurio metu vykdomi pastato modernizavimo darbai. Projekto biudžetas – 232 600 Eur.	
3.		Nuo 2018 m. liepos mėnesio Globos namų pastate, esančiame Nepriklausomybės g. 39, Lioliuose, įgyvendinamas projektas „Gyvenamosios paskirties (įvairioms socialinėms grupėms) pastato (7.4) Nepriklausomybės g. 39, Liolių mstl., Kelmės rajone, rekonstravimas“, kurio metu bus pastatytas I korpuso II aukštas ir rekonstruotos I aukšto ir rūšio patalpos. Projekto biudžetas – 963 791,94 Eur. Numatoma darbų pabaiga 2020 vasario mėn.	Kelmės r. savivaldybė
4.	„Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“	BĮ Liolių socialinės globos namai dalyvauja VŠĮ Valakupių reabilitacijos centro vykdomame projekte „Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, taikant EQUASS kokybės sistemą“. Sutarties objektas – Europos socialinių paslaugų kokybės sistemos diegimas BĮ Liolių socialinės globos namuose, siekiant įgyti EQUASS Assurance sertifikatą. Įgytas dokumentas įgalins užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę bei nuolatinį tobulinimą, atsižvelgiant į individualius kiekvieno paslaugų gavėjo poreikius. Sertifikatas suteiks atitiktį Socialinių paslaugų kokybės keliamiems reikalavimams Europos lygmeniu. Projekto pradžia 2019-06-25, numatoma projekto pabaiga 2021-04-01.	Europos Sąjungos struktūriniai fondai

9 lentelė. *Kelmės rajono neįgaliųjų draugijos vykdomi projektai*

Eil.	Numatytos	vykdyti	Projekto veiklos trumpas	Finansavimo šaltinis /
------	-----------	---------	--------------------------	------------------------

Nr.	veiklos pavadinimas	(nuoseklus) aprašymas	Fondas
1.	Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2019 metų projektas. Projektas vykdomas ir 2020 m.	Kelmės neįgaliųjų draugija vienija 138 neįgaliuosius ir 19 jų šeimų narių. Užimtumo veiklomis siekiama gerinti neįgaliųjų socialinę integraciją į visuomenę, teikti neįgaliesiems reikalingas paslaugas, kurios padėtų atkurti ar palaikyti neįgaliųjų socialinius, savarankiško gyvenimo įgūdžius, didinti jų užimtumą, galimybes gyventi bendruomenėje savarankiškai. 2020 m. projekto veiklose dalyvauja 78 neįgalieji ir 12 šeimos narių.	80 proc. valstybės biudžetas, 20 proc. savivaldybės lėšos.
2.	2019 m. Kelmės r. neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektas	Kelmės neįgaliųjų draugijos nariai – tai fizinę negalią turintys neįgalieji, todėl didelę reikšmę jų sveikatai turi judėjimas. Neįgaliesiems sveikatą padeda stiprinti sportas ir fizinė veikla. Sportavimas skatina teigiamas emocijas, kelia nuotaiką, darbingumą, visapusiškai lavina ir koreguoja visą kūną, didina energiją, pratina aktyviau ir sveikiau gyventi.	80 proc. valstybės biudžetas, 20 proc. savivaldybės lėšos.
3.	2019 m. buvo vykdomas projektas „Neįgaliųjų reabilitacijos ir integracijos priemonių įgyvendinimas Kelmės rajono neįgaliųjų bendruomenėje“	Užimtumo veiklomis siekiama gerinti neįgaliųjų socialinę integraciją į visuomenę, teikti reikalingas paslaugas, kurios padėtų atkurti ar palaikyti neįgaliųjų ir senyvo amžiaus žmonių socialinius, savarankiško gyvenimo įgūdžius, didinti jų užimtumą, galimybes gyventi bendruomenėje savarankiškai.	Savivaldybės lėšos

Nuo 2012 m. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. A-1-309 savivaldybėms yra perduota funkcija organizuoti ir vertinti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus. 2018 m. iš valstybės biudžeto skirta 45 488 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 20 proc., tai sudarė 8 300 Eur. Iš viso 2018 m. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirta 55 853 Eur. 2019 m. projektams finansuoti iš valstybės biudžeto skirta 44 993 Eur, t. y. 495 Eur mažiau nei 2018 m. Savivaldybė prisideda ne mažiau kaip 20 proc. nuo skirtos sumos – 8 999 Eur. 2020 metais iš valstybės biudžeto skirta 43 565 Eur ir savivaldybės biudžeto 20 proc. sudaro 8 720 Eur. Lėšos, skirtos projektams įgyvendinti 2020 m., yra 1 707 Eur mažesnės nei 2019 m. Projektų atranką ir veiklų kontrolę atlieka Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

10 lentelė. *Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų lėšų paskirstymas 2017 m., 2018 m., 2019 m., 2020 m.*

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Iš viso (eurais) 2017 m.		Iš viso (eurais) 2018 m.		Iš viso (eurais) 2019 m.		Iš viso (eurais) 2020m.	
1.	Kelmės rajono neįgalųjų draugija	15 500		16266		18 000		18 000	
		Valstybės lėšos 12900	Savivaldybės lėšos 2600	Valstybės lėšos 13766	Sav. lėšos 2500	Valstybės lėšos 15000	Sav. lėšos 3000	Valstybės lėšos 15000	Sav. lėšos 3000
2.	Viešoji įstaiga Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras	4 000		5 422		5 450		5 000	
		Valstybės lėšos 3 300	Sav. lėšos 700	Valstybės lėšos 4622	Sav. lėšos 800	Valstybės lėšos 4450	Sav. lėšos 1000	Valstybės lėšos 4160	Sav. lėšos 840
3.	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	6 414		6 725		6 500		6 285	
		Valstybės lėšos 5311	Sav. lėšos 1103	Valstybės lėšos 5625	Sav. lėšos 1100	Valstybės lėšos 5700	Sav. lėšos 800	Valstybės lėšos 5245	Sav. lėšos 1040
4.	VšĮ LASS Šiaurės rytų centras	16 500		18 435		15 042		15 000	
		Valstybės lėšos 13 800	Sav. lėšos 2700	Valstybės lėšos 16935	Sav. lėšos 2500	Valstybės lėšos 12443	Sav. lėšos 2599	Valstybės lėšos 12500	Sav. lėšos 2500
5.	Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“	8 000		6 940		9 000		8 000	
		Valstybės lėšos 6700	Sav. lėšos 1300	Valstybės lėšos 5540	Sav. lėšos 1400	Valstybės lėšos 7400	Sav. lėšos 1600	Valstybės lėšos 6660	Sav. lėšos 13240
	Iš viso	50 414		53 788		53 992		52 285	

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

11 lentelė

Seniūnijos pavadinimas	Socialinės paskirties įstaigos ir visuomeninės organizacijos pavadinimas
Kelmės	Socialinės paramos skyrius
	Kelmės rajono Socialinių paslaugų centras
	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliesiems vaikams
	Vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“
	VšĮ Kelmės rajono aklujų ir silpnaregių centras
	Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“
	Kelmės šeimos centras
	Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius
	VšĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centro (Kelmės skyrius)
	VšĮ LASS Šiaurės rytų centras (Kelmės skyrius)
	Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius

	VO „Gelbėkit vaikus“
	Kelmės specialiosios mokyklos Dienos socialinės globos centras.
Kelmės apylinkių	Kelmės rajono neįgaliųjų draugija Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai Kelmės rajono socialinių paslaugų centro laikino apnakvindinimo paslaugos
Liolių	Liolių socialinės globos namai (Dienos socialinės globos padalinys, Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos padalinys)
Kukečių	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras Bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“
Užvenčio	Liolių socialinės globos namų Užvenčio globos padalinys
Tytuvėnų	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras

Daugiausia Kelmės rajono savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų yra įsikūrusios Kelmės mieste (Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, Kelmės rajono socialinių paslaugų centras (toliau – Socialinių paslaugų centras), Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams, vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“, VšĮ Kelmės rajono aklųjų ir silpnaregių centras, Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“ ir kt.). Naujai 2020 m. pradėjo savo veiklą Kelmės specialiosios mokyklos Dienos socialinės globos centras.

Kitos socialinių paslaugų įstaigos išsidėsčiusios visoje savivaldybės teritorijoje – Liolių socialinės globos namai, Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras, bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“, Kelmės rajono neįgaliųjų draugija, Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras. Kiekvienoje seniūnijoje dirba lankomosios priežiūros darbuotojai (socialinių darbuotojų padėjėjai), teikiantys socialines paslaugas senyvo amžiaus asmenims, neįgaliesiems, socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir asmenims. Seniūnijose dirba specialistai socialiniam darbui, socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis, atvejo vadybininkai.

Daugumos Kelmės rajono socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra, pastatai neatitinka HN bei STR reikalavimų. 2018 m. pradėti rekonstrukcijos darbai Liolių socialinės globos namų ambulatorijos pastate ir pagrindiniame pastate. 2019 m. baigti ambulatorijos pastato rekonstrukcijos darbai.

Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams laikotarpiu planuojama iš ES struktūrinių fondų skirti lėšų dar vieniems bendruomeniniams vaikų globos namams ir vaikų dienos centrui įkurti Tytuvėnuose.

12 lentelė. *Kelmės rajono socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros būklė*

Įstaigos pavadinimas	Pastato statybos metai	Pastato renovacijos metai	Įrangos nusidėvėjimas
Liolių socialinės globos namai (3 pastatai)	1975–1989 m.	2019–2020 m.	Rekonstruotas 1 korpusas, rekonstrukcijos metu pastatytas 1 korpuso II aukštas ir rekonstruotos I aukšto ir rūšio patalpos.
		2017 m.	Suremontuotas 2 korpuso kameras, buvo panaudota 22 389,61 Eur. 2 korpuso pastate įrengti 3 nauji kambariai, virtuvėlė, dušas, tualetas.

Užvenčio socialinės globos padalinys		2018–2019 m.	Atlikti 2 korpuso kapitalinio remonto darbai. Projekto biudžetas – 232 600 Eur.
	1955 m.	2012 m.	Suremontuotos patalpos, įrengtas liftas ir keltuvas, nupirkta įranga, baldų.
		2017 m.	Sumontuotas granulinis degiklis šildymo katilui.
Dienos globos padalinys	2013 m.		Pastatytas pastatas ir įrengtos patalpos pritaikytos senų ir neįgalių asmenų poreikiams. Nupirkta baldų ir įrangos. 2013 m. įsigytas specialusis automobilis, kainavęs 115 990,60 Lt. Projektas baigtas 2013-05-31.
Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	1970 m.	2006 m.	2006 m. pakeisti langai. Globos namai yra buvusiam pradinės mokyklos pastate. 2007 m. įrengtas vandentiekis, darbuotojų kabinetai, nupirkti nauji baldai, kompiuterinė įranga.
		2010 m.	2010 m. sausio 31 d. baigtas įgyvendinti projektas.
		2013 m.	2013 m. gauta parama iš labdaros fondo „Vienybė“: 4 kompiuteriai ir spausdintuvas, stiprintuvas su kolonėlėmis, mikrofonas.
		2016 m.	Suremontuotas pagrindinio pastato kaminas, ūkinis pastatas, tvora aptverta dalis teritorijos.
		2017 m.	Atliktas einamasis remontas (sporto salė, koridorius, fojė), kuro katilas pritaikytas kūrenti granulėmis, visa teritorija aptverta tvora.
		2019 m.	Atliktas remontas pastato antrame aukšte: suremontuoti Globos centre 3 kabinetai, virtuvė ir 1 kambarys Krizių skyriuje, pastatyta stiklinė pertvara.

Bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“		2017–2018 m.	Suremontuotas buvęs ambulatorijos pastatas, esantis Lupikų kaime, nupirkti baldai, buitinė įranga ir kitos buitinės priemonės. Įkurti Bendruomeniniai vaikų globos namai. Nuo 2018-11-01 juose gyvena 8 vaikai. Šalia pastato atnaujinta šaligatvio danga, įrengtas įvažiavimas – aikštelė, įsigyta vaikų žaidimų aikštelės įranga, šiltnamiais daržovėms auginti. Įsigytas naujas 9 vietų automobilis.
		2019 m.	Apšiltintas bendruomeninių vaikų globos namų „Šypsena“ pastatas.
Kelmės šeimos centras	Įsikūręs Parapijos namuose prie Kelmės bažnyčios. Pastatas statytas 1925 m.	2006 m.	Renovuotas pastato vidus ir išorė. Patalpos pritaikytos paslaugoms teikti.
Kelmės rajono socialinių paslaugų centras	Savivaldybės pastatas, 4 kabinetai. Pastatas statytas 1972 m.	2004 m. 2012 m.	Atliktas einamasis remontas, įsigyti nauji baldai ir įranga. Įrengtas kabinetas, padarytas remontas, nupirkti baldai centro direktorės kabinetui įrengti. Įrengtas kabinetas, padarytas remontas, nupirkti baldai centro buhalterijų kabinetui.
Grupinio gyvenimo namai	2016 m. naujai pastatytas pasyvusis namas. 20 paslaugų gavėjų	2016 m.	Pastatytas naujas pastatas, nupirkti įranga ir baldai. Įrengtas geoterminis šildymas, rekuperacinė vėdinimo sistema.
Kelmės rajono socialinių paslaugų centro vaikų ir jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“.	Įsikūręs Parapijos namuose prie Kelmės bažnyčios. Pastatas statytas 1925 m.	2006 m.	Renovuotas pastato vidus ir išorė. Patalpos pritaikytos paslaugoms teikti.
Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliesiems vaikams	1981 m.	2006 m. 2013 m.	Nauji baldai, įranga, patalpos pritaikytos socialinėms paslaugoms neįgaliesiems vaikams teikti. 2007 m. įrengtas įvažiavimas neįgaliesiems. Vykdomas projektas – lopšelio-darželio pastato rekonstrukcija pagerinant jo energetines charakteristikas.

[illegible]

VšĮ Kelmės aklųjų ir silpnaregių centras	Įsikūręs Šiaulių visuomenės sveikatos centro Kelmės filialo pastate, kuris statytas 1985 m.	2004 m. 2006 m.	Renovuotos patalpos. Įrengtas aklųjų takelis, skalbykla, laiptai. Įrengti šviesos jutikliai. 2006 m. nupirkti kompiuteriai, spausdintuvas, treniruokliai, kopijavimo aparatas, televizorius, baldai, masažo stalas, didintuvas, skalbimo mašina. Stogo danga susidėvėjusi.
Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“	Skirtos naujos patalpos	2019 m.	Organizacijai skirti du kabinetai yra būtini baldai
Kelmės rajono neįgaliųjų draugija	Įsikūręs Savivaldybei priklausančiame name Kelmės priemiestyje, Alytaus tipo name. Pastatas statytas 1988 m.	2006 m. 2012 m. 2019 m.	Pakeisti langai, durys, įrengta skalbykla. Sena šildymo sistema, patalpos nepritaikytos neįgaliesiems asmenims, turintiems judėjimo negalią. 2007 m. įsigyta baldų. 2011 m. keistas stogas, atliktas ne visas vidaus remontas. Lėšos iš ES (1592,62 tūkst. Lt). 2012 m. stogo dangos pakeitimas ir lauko sienų šiltinimas, apdaila. Panduso, lauko durų perdažymas. Pastatyta lauko pavėsinė-scena.
Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	Įsikūręs Psichikos sveikatos centro patalpose.		2019 m. bendrija įsikėlė į kitas patalpas kartu su sveikatos psichikos centru. Organizacija naudoja dideliu kabinetu, yra visi reikalingi baldai.

Kai kurios visuomeninės organizacijos gerina materialinę bazę, tai sudaro galimybę teikti kokybiškesnes socialines paslaugas, neįgalieji gali aktyviau dalyvauti bendruomenės gyvenime. Didėja socialinių paslaugų gavėjų skaičius. Tačiau daugumos nevyriausybinių organizacijų patalpos remontuotos 2006 m., kai kurių įstaigų patalpose reikia remonto.

Įgyvendinus projektą, 2016 m. įkurta nauja socialinės globos įstaiga, teikianti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, – Grupinio gyvenimo namai. Socialinių paslaugų centre įsteigta 11 naujų etatų. Grupinio gyvenimo namuose paslaugos teikiamos 20 asmenų su proto ir kompleksine negalia. 2020 m. pradėjo savo veiklą Kelmės specialiosios mokyklos Dienos socialinės globos centras, kuriame naujai suremontuotose ir pritaikytose neįgaliesiems patalpose paslaugas gaus 24 neįgalūs vaikai ir suaugę asmenys.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

13 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes ⁴	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems nustatytas socialinių paslaugų poreikis		1000 gyventojų tenka vietų
		įvertintas 2019-01-01–2019-12-31	nepatenkintas	
1.	Ilgalaikė socialinė globa	113	41	4,41
2.	Trumpalaikė socialinė globa	97	4	3,78
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	32	1	1,2
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	14	4	0,55
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-
6.	Pagalba į namus	76	4	2,96
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	-	-	-
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas asmens (šeimos) namuose	62	-	2,42
9.	Laikinas apnakvindinimas	6	-	0,2
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	49	2	1,91
11.	Bendrosios socialinės paslaugos	3441	19	134,2

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis (10), seniūnijų specialistai socialiniam darbui (8) bei seniūnijų specialistai (2) vykdo tokią veiklą:

- informuoja, konsultuoja seniūnijoje gyvenančius ir besikreipiančius asmenis dėl socialinių paslaugų ir socialinės paramos;
- tarpininkauja ir atstovauja senyvo amžiaus, neįgalių ir socialinės rizikos asmenų interesams institucijose, įstaigose, sprendžiant įvairias (teisines, ūkines, buitines problemas, tvarkant dokumentus, mokant mokesčius, registruojant pas gydytojus, organizuojant ūkinius darbus) socialines problemas;
- tiria gyvenimo ir buities sąlygas, kartu su klientais sprendžia susidariusias problemas, ieško sprendimo būdų;
- renka dokumentus, sudaro bylas asmenų (šeimų), kurie kreipiasi dėl piniginių socialinės paramos;
- įvertina socialinių paslaugų poreikį asmenų (šeimų), kurie kreipiasi dėl socialinių paslaugų, sudaro asmens (šeimos) bylas ir pateikia Socialinės paramos skyriui;
- aktyviai bendradarbiauja su bendruomenėmis, visuomeninėmis organizacijomis;
- kartu organizuoja sociokultūrines paslaugas, siekia kaime mažinti socialinę atskirtį;

⁴ Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge (Žin., 2006, Nr. 43-1570) žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

- vykdo prevencinį darbą su šeimomis, susiduriančiomis su problemomis, padeda įveikti krizines situacijas;
 - organizuoja ir patys dalyvauja sudarant adaptacijos planą vaikams, kurie buvo globjami globos įstaigoje, šeimoje ar šeimynoje. Aktyviai dalyvauja įgyvendinant planą, kurio tikslas – integruoti buvusius globotinius į bendruomenę;
 - dirba socialinį darbą su vaiku ir šeima, juos konsultuojant (individualiai ir grupėmis), teikiant emocinę bei socialinę pagalbą ir didinant šeimos motyvaciją dalyvauti kompleksinės pagalbos teikimo procese;
 - pildo asmens veiklos ir gebėjimų dalyvauti įvertinimo klausimynus.
- Atvejo vadybininkai (4):
- kartu su socialiniais darbuotojais, dirbančiais su šeimomis, vertina šeimos poreikius pagalbai bei numato galimus pagalbos būdus šeimai;
 - formuoja ir stiprina šeimos narių įgūdžius ir motyvaciją naudotis esama pagalbos sistema, savarankiškai spręsti kylančias problemas;
 - telkia pagalbos teikėjus planuojant ir teikiant pagalbą vaikui ir jo šeimai;
 - organizuoja atvejo nagrinėjimo posėdžius, planuoja pagalbą šeimai, koordinuoja pagalbos plano įgyvendinimą.

Bendrosios socialinės paslaugos

Kelmės rajono socialinių paslaugų centro teikiamos bendrosios socialinės paslaugos:

- informavimas;
- konsultavimas;
- tarpininkavimas ir atstovavimas;
- maitinimo organizavimas;
- aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne;
- transporto organizavimas;
- sociokultūrinės paslaugos;
- asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas;
- kitos bendrosios socialinės paslaugos.

Kelmės rajono savivaldybėje pagrindinis bendrųjų ir socialinės priežiūros socialinių paslaugų teikėjas yra Socialinių paslaugų centras. Jis organizuoja gyventojų aprūpinimą techninės pagalbos priemonėmis, teikia pagalbą namų, transporto, maitinimo organizavimo, socialinės globos paslaugas.

VšĮ Aklųjų ir silpnaregių centras per 2019 metus gavo 21 115 Eur, iš jų:

- Savivaldybės įstaigos veiklai – 8 632 Eur;
- Savivaldybės socialinių paslaugų plėtros ir kokybės gerinimo programos projektui „Savarankiškumas – kelias į visuomenę“ įgyvendinti iš ES biudžeto lėšų – 4 030 Eur, Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektui „Kelmės rajone gyvenančių regėjimo neįgaliųjų psichinės sveikatos stiprinimas“ (neįgaliųjų stovyklai) – 500 Eur;
- Savivaldybės Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos nario (direktorės) darbo užmokesčiui – 197 Eur;
- VšĮ LASS Respublikinio centro parama – 2 500 Eur;
- Užimtumo tarnybos subsidijos – 4 325 Eur;
- VMI pagal LR labdaros ir paramos įstatymą gauta parama – 931 Eur.

Regėjimo neįgaliesiems bendrų socialinių paslaugų suteikta – 2022:

- informavimo ir konsultavimo – 978;
- tarpininkavimo ir atstovavimo – 131;
- transporto organizavimo – 77;
- palydovo paslaugų – 119;
- skaitovo paslaugų – 182;

- drabužių skalbimo – 49;
- bibliotekėlės paslaugų (garsinių ir Brailio raštu) – 486.

Buvo teikiamos orientacijos ir mobilumo ugdymo, kasdienio gyvenimo įgūdžių mokymo ir palaikymo, mokymo naudotis techninės pagalbos priemonėmis, masažo paslaugos, kurių 2019 m. buvo suteikta 661.

Socialinių paslaugų centro biudžetas

2019 metais biudžetas sudarė 1097,3 tūkst. Eur. Sveikatos apsaugai skirta 296,4 tūkst. Eur. Mirusiųjų gabenimo paslaugoms suteikti per 2019 m. panaudota 6,6 tūkst. Eur. Socialinei globai finansuoti bei socialinės globos paslaugoms apmokėti 2019 m. skirta 794,3 tūkst. Eur, iš jų valstybės dotacijų 213,7 tūkst. Eur.

Socialinių paslaugų centre dirba 60 darbuotojų (55,5 etato nuo 2018 m. liepos 1 d.), iš jų: direktorius, 1 direktoriaus pavaduotojas, 1 vyriausiasis buhalteris, 1 administratorius (apskaitininkas), 4 atvejo vadybininkai, 1 vyr. socialinis darbuotojas, dirbantis su šeimomis, 9 socialiniai darbuotojai, dirbantys su šeimomis, 2 socialinio darbo organizatoriai, 1 socialinis darbuotojas, 1 socialinis darbuotojas darbui su jaunimu, socialinio darbuotojo padėjėjai (22,25 etato). Socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namuose dirba: 1 vyr. socialinis darbuotojas, 1 socialinis darbuotojas, 1 slaugytojas, 1 užimtumo specialistas, 6 individualios priežiūros personalo darbuotojai (socialinio darbuotojo padėjėjai). Aptarnavimo ir ūkio personalą sudaro 3 darbuotojai (2,25 etato).

2019 m. specialiojo transporto paslauga buvo suteikta 89 asmenims, iš jų 59 asmenims paslauga buvo suteikta nemokamai, 30 asmenų už suteiktą paslaugą susimokėjo pagal Kelmės rajono savivaldybės tarybos patvirtintą specialiojo transporto paslaugų įkainį – 0,32 Eur už nuvažiuotus kilometrus, priklausomai nuo asmens (šeimoms) gaunamų pajamų dydžio.

Techninėmis pagalbos priemonėmis 2019 m. aprūpinti 178 rajono gyventojai: 44 – Kelmės mieste, 133 – seniūnijose.

Vadovaujantis Socialiai remtiniams asmenims nemokamo maitinimo talonų skyrimo tvarkos aprašu, 6 asmenims, grįžusiems iš įkalinimo bausmės atlikimo vietų, buvo skirta nemokamo maitinimo talonų už 270 Eur.

Vadovaujantis Kelmės rajono socialinių paslaugų centro direktoriaus patvirtintu Maitinimo organizavimo tvarkos aprašu, skirtas nemokamas maitinimas 48 asmenims 5 kartus per savaitę vieną kartą per dieną Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyriaus valgykloje.

Per 2019 m. laikino apnakvindinimo paslauga buvo suteikta 6 asmenims (iš viso 121 para).

Per 2019 m. socialinio darbo organizatorius aplankė 97 neįgalius asmenis ir pateikė išvadas apie asmenų gebėjimą pasirūpinti savimi, priimti kasdieninius sprendimus.

Socialinės priežiūros paslaugos

Kelmės rajone socialinės priežiūros paslaugas teikia Socialinių paslaugų centras.

2019 m. 175 šeimoms taikyta atvejo vadyba, vertintas pagalbos poreikis vaikams ir šeimoms, organizuota kompleksinė pagalba, sudaryti pagalbos planai. Iš jų 78 šeimoms užbaigtas atvejo vadybos procesas. 2019 m. gruodžio 31 d. Kelmės rajone buvo 97 šeimos, kurioms taikoma atvejo vadyba, teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo socialinės paslaugos. Šeimose yra daugiau kaip 220 vaikų. Pagal šiuo metu esančių šeimų / atvejų skaičių rajone, vienam atvejo vadybininkui tenka 24 šeimos, socialiniam darbuotojui, dirbančiam su šeimomis, tenka 11 šeimų (šis skaičius nuolat kinta).

Atvejo vadybininkai glaudžiai bendradarbiauja su socialiniais darbuotojais, dirbančiais su šeimomis, ir su institucijomis, kurios teikia socialines, ugdymo, sveikatos priežiūros, užimtumo ir kitas paslaugas šeimoms.

Senstant rajono gyventojams, auga socialinių paslaugų (ypač pagalbos į namus paslaugų) teikimo poreikis. Viena pagrindinių paslaugų, teikiamų Socialinių paslaugų centre, yra socialinių

paslaugų teikimas namuose senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims, kuriems dėl sveikatos būklės reikalinga kitų asmenų pagalba. 2019 m. socialinio darbuotojo padėjėjo pareigas ėjo 26 darbuotojai. Socialinės paslaugos kliento namuose buvo (suteiktos) teikiamos 248 asmenims.

14 lentelė. *Socialinė pagalba namuose*

Seniūnija	Socialinio darbuotojo padėjėjų skaičius	Paslaugas gaunančių senų, neįgalių asmenų skaičius	Socialinio darbuotojo padėjėjų skaičius	Paslaugas gaunančių senų, neįgalių asmenų skaičius	Socialinio darbuotojo padėjėjų skaičius	Paslaugas gaunančių senų, neįgalių asmenų skaičius
	2017 m.		2018 m.		2019 m.	
Kelmės m.	7	78	7	88	6	94
Kelmės apyl. sen.	1	3	1	7	1	8
Tytuvėnų m.	3	32	3	32	3	38
Užvenčio sen.	4	36	4	42	4	38
Šaukėnų sen.	2	16	2	13	2	10
Kražių sen.	4	19	4	23	4	23
Vaiguvos sen.	1	16	1	11	2	17
Kukečių sen.	1	4	1	4	1	5
Liolių sen.	3	10	2	9	2	8
Pakražančio sen.	1	7	1	7	1	7
Iš viso:	27	221	26	236	26	248

Iki 2019 m. kovo 1 d. pagalbos pinigai buvo mokami po 38 Eur, o nuo 2019 m. kovo 1 d. – po 76 Eur, nuo 2020 m. sausio 1 d. – 78 Eur 10 asmenims, kad galėtų atsiskaityti su kitais asmenimis, kurie padeda susitvarkyti buityje, nuperka maisto ir jį pagamina, atneša malkų, sutvarko kambarius.

Savivaldybėje nėra įsteigtų savarankiško gyvenimo namų, nėra išplėtos socialinės paslaugos socialinės rizikos asmenims.

Dienos socialinė globa neįgaliesiems vaikams

„Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupėje neįgaliesiems vaikams 2019 m. socialinės globos paslaugos buvo teikiamos 17 neįgalių vaikų, iš kurių 4 – su sunkia negalia.

2019 m. iš valstybės biudžeto, įskaitant patikslinimus, gauta 26,0 tūkst. Eur socialinėms paslaugos teikti. 2020 m. socialinei globai teikti asmenims su sunkia negalia iš valstybės biudžeto buvo suplanuotas lėšų poreikis 20,3 tūkst. Eur, tačiau padidėjus socialinės globos kainai ir socialinių globos gavėjų skaičiui, lėšų poreikis didės.

Dienos socialinės globos padalinyje 2019 m. su vaikais dirbo 15 darbuotojų: socialinė darbuotoja, socialinė pedagogė, specialioji pedagogė ir logopedė, kineziterapeutė, masažuotoja, bendrosios praktikos slaugytoja-dietistė, 2 auklėtojos, 4 socialinio darbuotojo padėjėjos, direktoriaus pavaduotoja socialiniams reikalams, gydytoja-reabilitologė, vairuotojas.

Gydytoja-reabilitologė bei bendrosios praktikos slaugytoja-dietistė rūpinasi dienos socialinės globos padalinio vaikų sveikata, higiena, stebi ugdytinių elgesį, fizinę, psichinę, socialinę būklę, kontroliuoja vaikų ugdymo ir poilsio režimą, maitinimą.

Teikiamos šios paslaugos: masažuotojo, kineziterapeuto, šviesos terapijos, inhaliacijos, vandens masažo procedūros.

Specialiojo pedagogo ir logopedo užsiėmimų metu vaikai skatinami kalbėti, lavinamas jų artikuliacinis aparatas, girdimasis ir foneminis suvokimas, tikslinamas garsų tarimas, turtinamas aktyvusis ir pasyvusis žodynas, ugdoma rišlioji kalba. Koreguotos sutrikusios pažinimo funkcijos. Buvo lavinamas regimasis, erdvės, laiko, kiekio ir skaičiaus suvokimas. Vaikai mokomi sukonzentruoti dėmesį į produktyvią veiklą, lavinti atmintį. Kopijavimo, piešimo, kirpimo, apvedžiojimo, spalvinimo, vėrimo, kaišymo metu lavėja vaikų smulkioji motorika.

Ugdymo proceso metu buvo lavinamos šios kompetencijos: pažintinė, socialinė, sveikatos, komunikavimo, meninė. Dienos socialinės globos grupės vaikai dalyvavo projektinėje veikloje, įstaigoje organizuojamuose renginiuose, šventėse, akcijose, išvykose.

Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa

Šios socialinės paslaugos Kelmės rajono savivaldybėje teikiamos suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinės rizikos grupės vaikams, vaikams, likusiems be tėvų globos.

15 lentelė. *Savivaldybės biudžeto lėšomis finansuojamos įstaigos, kuriose socialines paslaugas gauna Kelmės rajono gyventojai*

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Asmenys su sunkia negalia	Asmenys, kuriems paslaugos finansuojamos iš savivaldybės biudžeto	Savivaldybės lėšos 2019 m. tūkst. Eur
1.	Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras	-	26	39,0
2.	Aukštelkės socialinės globos namai	2	7	30,5
3.	Jurdaičių socialinės globos namai	2	2	11,4
4.	Ventos socialinės globos namai	2	1	6,5
5.	Linkuvos socialinės globos namai	-	3	14,3
6.	Adakavo socialinės globos namai	-	2	15,1
7.	Dūseikių socialinės globos namai	1	-	0
8.	Stonaičių socialinės globos namai	3	-	0
9.	Utenos socialinės globos namai	1	-	0
10.	Globos namuose „Užuovėja“	-	2	11,7
11.	Aknystos socialinės globos namai	-	1	5,2
12.	Padvarių socialinės globos namai	-	2	10,2
13.	UAB „Senjorų namai“	1	-	0
14.	Blinstrubiškių socialinės globos namai	4	9	31,8
15.	Kaltinėnų parapijos senelių	6	10	49,5

	namai			
16.	VšĮ Smalininkų senjorų namai	1	-	0
17.	Kompleksinių paslaugų namai „Alka“	-	1	8,7
18.	VšĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centras	3	3	8,9
19.	VšĮ Šiaulių paliatyvios pagalbos ir slaugos centras	2	13	53,6
20.	VšĮ „Sveikatos metai“	1	2	-
21.	VšĮ Muniškių globos namai	1	-	-
22.	VšĮ „Senolių namai“	1	-	-
23.	VšĮ Adutiškio senelių namai	1	-	-
	Iš viso:	32	84	296,4

Liolių socialinės globos namai yra Kelmės rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, įkurta 1992 m. rugpjūčio 17 d., veikla pradėta 1993 m. vasario 1 d. Liolių socialinės globos namų paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę), dienos socialinę globą nesavarankiškiems ar iš dalies savarankiškiems asmenims, kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami senyvo amžiaus asmenys, suaugę asmenys su negalia, suaugę socialinės rizikos asmenys.

Globos namus sudaro 5 padaliniai: Liolių ilgalaikės (trumpalaikės) globos padalinys, Dienos centras, Užvenčio padalinys, nuo 2017 m. sausio 1 d. – Integralios pagalbos į namus padalinys, nuo 2016 m. lapkričio 1 d. – Krizių centras.

Globos namai turi asmens sveikatos priežiūros įstaigos licenciją, kuri suteikia teisę teikti slaugos, bendrosios praktikos, kineziterapijos, masažo paslaugas, ir 3 licencijas socialinei globai teikti:

1. institucinė globa (dienos) suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims;
2. institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, suteikianti teisę teikti paslaugas 4 pastatuose: Nepriklausomybės g. 39, Nepriklausomybės g. 40, Nepriklausomybės g. 44 Lioliuose ir Vilties g. 2 Užventyje;
3. dienos socialinė globa asmens namuose.

Liolių socialinės globos namuose patvirtintas didžiausias pareigybių ir etatų skaičius – 89,5. Administracijos personalą sudarė 4 etatai (4 proc.); Būhalterinės apskaitos skyriaus personalą – 3 etatai (3 proc.); Socialinio darbo skyriaus personalą – 41,1 etato (45 proc.); Asmens sveikatos priežiūros skyriaus personalą – 19 etatų (21 proc.); Aptarnavimo skyrių – 10 etatų (11 proc.), Ūkio skyriaus personalą – 13,4 etato (15 proc.).

Globos namuose 2020 m. sausio 1 d. dirbo 88 darbuotojai, personalo ir paslaugų gavėjų santykis yra 0,59 darbuotojo vienam paslaugų gavėjui. Tiesiogiai dirbančių su paslaugų gavėjais darbuotojų – 62 (arba 68 proc.).

16 lentelė. *Globos namų etatų skaičius pagal normatyvus*

	Planinis vietų skaičius	Socialiniai darbuotojai	Individualios priežiūros personalas (socialinio darbuotojo padėjėjas / slaugytojo padėjėjas)	Užimtumo specialistas	Slaugy- tojas	Kinezitera- peutas / masažuoto- jas	Iš viso etatų skai- čius
	2019	2019	2019		2019		
Liolių ilgalaikės (trumpalaikės) globos padalinys	77						
Patvirtinti etatai		4,5	16	2,5	4	1	27,5
LR socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinti normatyvai ¹		3,5–6,82	11,9–28,4	2	3–7	1	
Dienos centras	15						
Patvirtinti etatai		1,5	3	1	organiz- uojama	organizuoj- ama	5
LR socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinti normatyvai ¹		1,47–3,25	2,18–4,5	1	0,5–1	1	
Užvenčio padalinys	29						
Patvirtinti etatai		1	7	1	3	organizuoj- ama	12
LR socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinti normatyvai ¹		0,99–2,22	6,12–12,16	1	1–3	1	
Integralios pagalbos į namus padalinys	20						
Patvirtinti etatai		1	9	-	1	1	12
LR socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinti normatyvai ¹		0,6–1,4	8,80–22		0,6–1,4		
Krizių centras	10						
Patvirtinti etatai		0,6	-	-	-	-	0,6
Iš viso:	151	8,6	35	4,5	8	2	58,1

¹ Vidutinis ir maksimalus etatų skaičius skaičiuotas vadovaujantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-11-30 įsakymu Nr. A1-317 „Dėl Socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų patvirtinimo“ ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017-09-04 įsakymu Nr. A1-461 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. lapkričio 30 d. įsakymo Nr. A1-317 „Dėl Socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų patvirtinimo“ pakeitimo“. Duomenys pateikti skaičiuojant personalo ir gyventojų pagal negalios pobūdį santykį 2018-01-01 ir 2019-01-01.

2019 m. iš savivaldybės biudžeto gauta 1 338,00 tūkst. Eur, darbo užmokesčiui skirta 520,4 tūkst. Eur, socialinio draudimo įmokoms gauta 6,1 tūkst. Eur. Projekto „Gyvenamosios paskirties (įvairioms socialinėms grupėms) pastatui (7.4) Nepriklausomybės g. 39, Liolių mstl. Kelmės rajone, rekonstruoti“ gauta 796,49 tūkst. Eur. Gyventojų lėšos, kurias moka už paslaugas paslaugų gavėjai, sudarė 335,51 tūkst. Eur. 2019 m. iš valstybės biudžeto socialinėms paslaugoms teikti asmenims su sunkia negalia buvo gauta 213,29 tūkst. Eur. 2018 m. ES lėšų gauta 70,34 tūkst. Eur. Visas globos įstaigos biudžetas 2019 m. – planuota 2008,86 tūkst. Eur, gauta 1957,14 tūkst. Eur, panaudota 1945,73 tūkst. Eur, liko nepanauda ES lėšų (likutis) 11,41 tūkst. Eur.

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre pradėjo veikti Krizių centras, todėl nuo 2020 m. Krizių centre Lioliuose paslaugos nebus teikiamos. Kelmės specialiojoje mokykloje nuo 2020 m. vasario 3 d. pradėjo veikti dienos socialinė grupė, todėl nuo 2020 m. kovo mėnesio stacionarios dienos socialinės globos paslaugos Lioliuose nebus teikiamos. Atsižvelgiant į tai, kad trūksta vietų ilgalaikiai (trumpalaikiai) socialinei globai teikti, visos Krizių centro ir dienos socialinės globos teikimo patalpos bus pritaikytos minėtoms paslaugoms teikti.

17 lentelė. *Paslaugų gavėjai 2019 m.*

Socialinė paslauga / padalinys	Gyventojų / paslaugų gavėjų skaičius per metus	Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių (metų pabaigoje), 2019 metais										Atvyko / pradėtos teikti paslaugos	Išvyko	Mirė
		Vaikai	iki 30	30–49	50–59	60–64	65–69	70–74	75–79	80–84	85 ir vyresni			
Ilgalaikė socialinė globa	102	-	2	4	5	8	11	16	12	14	19	10	-	11
Trumpalaikė socialinė globa	6	-	-	-	1	-	-	-	3	2	-	6	-	-
Dienos socialinė globa	12	-	10	2	-	-	-	-	-	-	-	5	4	-
Integralios pagalbos į namus padalinys	36	-	-	-	1	1	1	8	4	7	14	9	-	8
Iš viso:	156													

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro išlaidoms 2019 metais Kelmės rajono savivaldybės taryba iš savivaldybės biudžeto skyrė 425,0 tūkst. Eur, patikslintas planas – 408,0 tūkst. Eur. Įstaigos gautų pajamų įmokų 2019 m. iš valstybės biudžeto globos (rūpybos) išmoka bei našlaičių ir alimentų išmokų planas – 69 500 Eur, patikslintas planas – 53 800 Eur (tai biudžetinių įstaigų pajamos – lėšų šaltinis 601). Per 2019 m. savivaldybės biudžeto lėšų asignavimų panaudota – 408,0 tūkst. Eur, pajamų įmokų panaudota – 53,7 tūkst. Eur.

2019 m. paramos gauta už 3411,91 Eur, iš jų 2195,45 Eur pinigais. 2 procentai paramos VMI spalio mėn. pervedė 336,52 Eur. Centras dalyvauja programoje „Pienas vaikams“ ir nemokamai pieno produktų 2019 m. gavo už 147,02 Eur. Programoje dalyvauja globotiniai nuo gimimo iki 4 klasės.

2019 m. rugpjūčio 29 d. patvirtinti nauji Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro nuostatai – įsteigtas Krizių skyrius, kuriame bus teikiamos paslaugos asmenims ir jų vaikams, patekusiems į krizinę situaciją (nukentėjusiems nuo gaisro ir pan.), patyrusiems stiprius emocinius išgyvenimus ar išgyvenantiems krizę (vienišoms ir besilaukiančioms moterims, nukentėjusiems nuo smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis, prostitucijos ir kt.), suteikiant palaikymą ir konsultacijas bei skatinant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius su supančia aplinka.

Socialinės priežiūros paslaugos naujai įsteigtame Krizių skyriuje pradėtos teikti 2019 metų spalio mėnesį: spalį apgyvendinti 5 asmenys (2 suaugę ir 3 vaikai), lapkričio mėnesį – 5 asmenys (3 suaugę ir 2 vaikai).

Vaiko globos skyriuje teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos be tėvų globos likusiems vaikams, taip pat vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams bei nepilnametėms motinoms su kūdikiais. Sumažėjus globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiui, planuojama teikti atokvėpio paslaugą neįgalaus vaiko šeimos nariams, tėvams, kurie dėl tam tikrų priežasčių (liga, komandiruotė, atostogos, mokymasis ar studijos ar kt.) laikinai ar darbo savaitės metu negali pasirūpinti ar prižiūrėti vaikų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra ar rūpyba.

Įstaigoje iš viso 2019 metais (sausio 1 d. – gruodžio 31 d.) buvo apgyvendinta 21 be tėvų globos likęs vaikas, 9 vaikai nenustačius globos, 3 vaikai apgyvendinti budinčio globotojo šeimoje.

Savivaldybės biudžeto lėšomis renovuotame pastate Lupikų k. įsteigti bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“. Nuo 2018 m. lapkričio 1 d. į juos persikėlė gyventi 8 Vaiko ir šeimos gerovės centro vaikai. Socialinės paslaugos teikiamos šeimos modelio principu. 2019 m. liepos–rugsėjo mėnesiais atlikti pastato fasado apšiltinimo darbai už 11 500,21 Eur.

2018 m. rugpjūčio 30 d. sudaryta paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutartis su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba dėl paslaugų vaikams teikimo Bendruomeniniuose vaikų globos namuose. Paslaugas numatyta teikti iki 2019-10-31. 2019 m.

spalio 24 d. pasirašytas papildomas susitarimas prie 2018 m. rugpjūčio 30 d. paslaugų sutarties, kuriame numatytas paslaugų pratęsimas iki 2019 m. gruodžio 31 d.

18 lentelė. *Duomenys apie vaikus (2019 m. gruodžio 31 d. duomenys)*

Globojamų vaikų skaičius	Pagal amžių		Pagal globos rūšį		Jų pasiskirstymas gyventi įstaigoje				Vaikų kaita įstaigoje	
	0–6 m.	7–18 m.	laikina	Nuolatinė	Bendruomeniniuose vaikų globos namuose „Šypsena“	Šeimynoje	Gyvena skyriu-mi	Budinčio globotojo šeimoje	Atvyko	Išvyko
19	3	16	10	9	8	11	–	-	21	30

2019 metais (laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.) pilnametystės sulaukė ir iš įstaigos išvyko 4 vaikai, 5 – apgyvendinti pas globėjus, 21 vaikas grąžintas į biologines šeimas.

Kelmės rajono savivaldybės tarybos sprendimu Vaiko ir šeimos gerovės centre nustatytas pareigybių (etatų) skaičius – 29,75. Daugiausia etatų įsteigta tiesiogiai dirbti su klientais (vaikais, tėvais, globėjais (rūpintojais) – 22,5 etato. Netiesiogiai su klientais dirbantis personalas administracijoje – 2 etatai, aptarnaujantis ir ūkio personalas – 5,25 etatai.

4 vaikai vasaros atostogų metu dalyvavo Šaulių sąjungos sukarintoje poilsinėje vasaros stovykloje, 3 – Kelmės specialiosios mokyklos organizuotoje vasaros poilsio stovykloje „Spalvos vaikams – 2019“, 2 vaikai – Vaiguvos Vlodo Šimkaus pagrindinėje mokykloje organizuotoje teminėje vasaros stovykloje. 1 vaikas vasaros atostogų metu dirbo miškų urėdijoje.

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro vaikai prisijungė prie akcijos „Pasodinkime po 100 ažuolų 100-ai Lietuvos valstybingumo metų“, Maisto banko organizuotoje akcijoje, dalyvavo Kelmės mieste vykusioje pavasarinėje mugėje, prisijungė prie „Išsipildymo akcijos“, kūrybinių darbų parodos „Papuokšk kalėdinę eglutę“.

Įstaiga vykdo globos centro funkcijas, užtikrinant institucinės globos pertvarkos priemonių įgyvendinimą siekiama, kad vaikai, netekę tėvų globos, nepatektų į institucines socialinės globos įstaigas. Dėl šios priežasties teikiama socialinė paslauga – pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams – atrankos, konsultavimo bei mokymų organizavimo paslaugų teikimas suteikiant žinių ir kompetencijų, reikalingų auginant globojamus (rūpinamus) ir įvaikintus vaikus. Per 2019 m. minėta paslauga suteikta 66 asmenims – globėjams, 1 įtėviui ir 2 budintiems globotojams.

2019 metais suorganizuotos dvi įvadininių mokymų grupės globėjams (rūpintojams) ir įtėviams. Mokymai vyko nuo 2019-03-13 iki 2019-04-25 (dalyvavo 10 asmenų) ir nuo 2019-10-15 iki 2019-11-26 (dalyvavo 4 asmenys).

Vesti tęstiniai mokymai (1 grupė) globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams, suorganizuoti savitarpio paramos grupės susitikimai (4 grupės). Nuolat teikiamos konsultavimo ir informavimo paslaugos globėjams (rūpintojams) bei asmenims, besidomintiems globa, telefonu, įstaigoje ir kliento namuose.

Parengti skelbimai ir straipsniai apie GIMK mokymus, globą ir įvaikinimą Kelmės rajone, publikuoti Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro ir Kelmės rajono savivaldybės interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose „Facebook“.

Viešinant globą ir įvaikinimą pagaminti ir išplatinti 1534 lankstinukai, 70 skrajučių, 22 vėjo malūnėliai, 18 knygų skirtukų, 500 reklaminių balionų, kurie išdalyti Kelmės rajono seniūnijose, bendruomenėse, ugdymo įstaigose, šventėse.

Organizuota 10 globos viešinimo susitikimų su bendruomenėmis („Butkiškės kaimo bendruomenė“, Junkilų kaimo bendruomenė „Kruteklis“, Kiaunorių kaimo bendruomenė, Pašilės kaimo bendruomenė, Laugalio kaimo bendruomenė, Tytuvėnų krašto bendruomenė, Pakėvio kaimo bendruomenė, Pašiaušės gyvenvietės bendruomenė „Pašiaušėlė“, Stulgių kaimo bendruomenė, Kražių bendruomenė), 11 susitikimų su ugdymo įstaigų specialistais (Kelmės „Kražantės“ progimnazija, Užvenčio Šatrijos Raganos gimnazija, Kražių Žygimanto Liauksmo gimnazija,

Šaukėnų Vlodo Pūtvio-Putvinskio gimnazija, Pakražančio gimnazija, Kelmės „Aukuro“ pagrindinė mokykla, Tytuvėnų gimnazija, Kelmės rajono Liolių pagrindinė mokykla, Kelmės profesinio rengimo centras, Kelmės lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, Kelmės lopšelis-darželis „Kūlverstukas“). Dalyvauta 6 Kelmės rajono šventėse (Kelmės miesto šventėje „Jomarkas“, Kelmės meno šventėje „Kelmės ratas“, Užvenčio šventėje „Venta, Venta, Venta – tu žemaičiui šventa, Kukečių seniūnijos Žolinių paminėjimo šventėje „Piliakalnis senas mums praeitį mena“, Šeimų rudens šventėje Kelmėje, Kelmės rajono suaugusiųjų švietėjų mugėje „Mokymosi pasaulis laukia. Keliaukim“). Viešinta globa (rūpyba) Užimtumo tarnyboje prie LR SADM, Kelmės skyriaus klientų susirinkime. Visuomenei ir renginio dalyviams pateikta informacija apie globą ir įvaikinimą, pasidalyta globėjų gerąja patirtimi.

Gegužės 17 d. Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre organizuota Tarptautinė šeimos dienos šventė, kurioje dalyvavo globėjų (rūpintojų) šeimos.

Liepos 4 dieną Globėjų dienos proga organizuota pažintinė ekskursija po Pakruoją, į kurią buvo pakviesti visi Kelmės rajono globėjai.

Lapkričio 29 dieną artėjančių švenčių proga globėjams suorganizuotas advento vakaras „Gerumo rankų sušildyti“.

Šiuo metu Kelmės rajono savivaldybėje vaikus globoja 37 šeimos, iš jų 10 globėjų šeimų, kurie prižiūri po 3 vaikus, per 2019 m. jiems buvo išmokėta 93 849 Eur pagalbos pinigų.

Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai

Siekiant plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą ir gerinti stacionarių socialinių paslaugų kokybę, Kelmės rajone 2016 m. vasario mėnesį buvo atidaryti Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai (toliau – Grupinio gyvenimo namai) suaugusiems asmenims su sutrikusiu intelektu ir kompleksine negalia.

Grupinio gyvenimo namų veikla siekiama didinti stacionarių socialinių paslaugų prieinamumą proto ir psichikos negalią turintiems Kelmės rajono gyventojams, jiems sudarant sąlygas gauti aukštos kokybės socialinės globos paslaugas.

Grupinio gyvenimo namų gyventojams teikiamos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos – visuma paslaugų, kuriomis iš dalies savarankiškiems suaugusiems asmenims su negalia teikiama kompleksinė pagalba.

Pagrindiniai Grupinio gyvenimo namų veiklos tikslai:

- teikti kokybišką, socialinės globos normas atitinkančią ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia;
- siekti Grupinio gyvenimo namų gyventojų socialinės integracijos į bendruomenę, socialinių ryšių atkūrimo ir palaikymo, socialinės atskirties mažinimo.

Gyventojams apgyvendinti yra 16 kambarių: 12 – vienviečiai, 4 – dviviečiai, kurie skirti 20 gyventojų. Patalpos yra pritaikytos taip, kad būtų kiek įmanoma artimesnės namų aplinkai, įsigytas specializuotas automobilis gyventojų kelionėms įvairiais tikslais.

Įstaigoje nuolat vykdomi meniniai, darbiniai užsiėmimai su gyventojais, vyksta atmintinų, valstybinių dienų minėjimai, organizuojamos gyventojams ekskursijos, šventės kartu su kitų rajonų socialinės globos, grupinio gyvenimo namais. 2019 metais gyventojai aktyviai dalyvavo pilietinėse, socialinėse iniciatyvose, respublikiniuose, rajoniniuose turnyruose, kuriuose užėmė ne vieną prizinę vietą.

Per 2019 metus socialinės globos paslaugas iš viso gavo 24 negalią turintys asmenys, iš jų: 2 asmenims buvo teikiamos trumpalaikės, 22 asmenims ilgalaikės socialinės globos paslaugos. 2019 metais į Grupinio gyvenimo namus atvyko 5 nauji gyventojai iš Kelmės, Tytuvėnų miesto, Kukečių, Užvenčio seniūnijų. Iš atvykusių gyventojų – 4 vyrai ir 1 moteris. 2019 metais iš Grupinio gyvenimo namų išvyko 5 gyventojai: 2 asmenys išvyko į Blinstrubiškių socialinės globos namus, 2 – VšĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centrą, 1 asmuo išvyko gyventi savarankiškai į savo namus. Grupinio gyvenimo namuose 2019 m. gruodžio 31 d. gyveno 19 gyventojų, iš jų 9 gyventojai yra iki 40 metų, 7 gyventojai – iki 60 metų, 3 gyventojai – vyresni negu 60 metų.

Būsto ir aplinkos pritaikymas neįgaliesiems

Nuo 2016 m. būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymo neįgaliesiems asmenims funkcija perduota Kelmės rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui.

2018 m. pabaigoje Kelmės rajono savivaldybės būsto pritaikymo eilėje laukė 5 neįgalieji. Vadovaujantis LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. A1-103 „Dėl Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo patvirtinimo“ buvo patvirtinta nauja būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarka Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2019-03-05 direktoriaus įsakymu Nr. V-18. 2019 metais Kelmės rajono savivaldybei skirta 6 906,30 Eur.

2019 m. pritaikant būstus neįgaliesiems asmenims panaudota 9 919,45 Eur: iš valstybės biudžeto 6 034,14 Eur ir 3 885,31 Eur iš savivaldybės biudžeto. Už minėtas lėšas pritaikyti trys būstai neįgaliesiems asmenims.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2019-06-27 įsakymu Nr. A1-365 „Dėl Šeimų, auginančių vaikus su sunkia negalia, socialinio saugumo stiprinimo pritaikant būstą ir gyvenamąją aplinką tvarkos aprašo patvirtinimo“ buvo patvirtintas naujas tvarkos aprašas, kuriame numatytas būsto ir gyvenamosios aplinkos pritaikymas vaikams su sunkia negalia.

Prašymai dėl būsto pritaikymo neįgaliesiems asmenims Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. A-193 „Dėl 2019 metais būsto pritaikymo neįgaliesiems prašymų priėmimo termino nustatymo“ buvo priimami iki 2019 m. balandžio 1 d.

Vienam būstui pritaikyti gali būti panaudota 60 proc. valstybės biudžeto ir 40 proc. savivaldybės biudžeto lėšų.

Asmens gebėjimo pasirūpinti savimi ir priimti kasdienius sprendimus koordinavimas

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimų įstatymai, kuriais buvo reformuotas veiksnio instituto teisinis reglamentavimas.

Socialinės paramos skyrius organizuoja ir koordinuoja neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos darbą. Vadovaujantis LR civilinio kodekso pakeitimo įstatymu Nr. XII-1566 bei Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2016 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. T-329 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisijos sudarymo ir komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“, nuo 2017 m. sausio 1 d. rajono savivaldybėje pradėjo darbą Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisija. Per 2019 metus įvyko 9 komisijos posėdžiai. Peržiūrėta 66 neveiksnių asmenų būklė, dėl kurių nutarta nesikreipti į sprendimą pripažinti asmenį neveiksniu priėmusį teismą dėl sprendimo peržiūrėjimo.

Dėl asmens gebėjimų įvertinimo 2019 metais kreipėsi 30 asmenų. Dėl 66 asmenų asmens gebėjimų vertinimo kreipėsi Neveiksnių asmenų būklės peržiūrėjimo komisija.

2020 metais planuojama peržiūrėti apie 70 neveiksniais pripažintų asmenų būklę.

Per 2019 metus socialinės adaptacijos bendruomenėje planai sudaryti 27 jaunuoliams, sulaukusiems pilnametystės ir planuojantiems gyventi savarankiškai.

19 lentelė. *Socialinių paslaugų teikimas ir teikimo galimybės Kelmės rajone*

Įstaiga	Paslaugų gavėjo socialinė grupė	Socialinė paslauga	Socialinės paslaugos teikimo mastas	Galimybės socialinėms paslaugoms teikti
----------------	--	---------------------------	--	--

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Tėvų globos netekę vaikai	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	49 (2019 m.)	Nuo 2016 m. šeimynose gali gyventi tik po 8 vaikus, nuo 2020 m. sausio 1 d. likusiems be tėvų globos vaikams ilgalaikė socialinė globa negali būti naujai teikiama vaikų socialinės globos namuose (išskyrus trumpalaikė socialinė globa iki 3 mėn.). 2018 m. įkurti Bendruomeniniai vaikų globos namai Lupikų kaime. Juose apgyvendinti 8 vaikai, likę be tėvų globos. Vyksta paieška budinčių globotojų ir socialinių globėjų, kurie globotų vaikus savo namuose. 10 globėjų šeimų globoja po 3 vaikus.
	Socialinę riziką patyrę asmenys ir šeimos	Apgyvendinimo paslaugos Krizių skyriuje	10 (nuo spalio 1 d.)	Apgyvendinamos moterys su vaikais, asmenys, patekę į krizines situacijas. Poreikis patenkinamas, yra numatytos 24 vietos, apgyvendinami su problemomis susidūrę asmenys ir šeimos.
	Vaikai su negalia	Trumpalaikė socialinė globa (atikvėpio paslaugos)	1	Vaiko globos skyriuje teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos be tėvų globos likusiems vaikams, taip pat vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams bei nepilnametėms motinoms su kūdikiais. Sumažėjus globojamų (rūpinamų) vaikų skaičiui, planuojama teikti atokvėpio paslaugą neįgalaus vaiko šeimos nariams, tėvams, kurie dėl tam tikrų priežasčių (liga, komandiruotė, atostogos, mokymasis ar studijos ar kt.) laikinai ar darbo savaitės metu negali pasirūpinti vaikais ar jų prižiūrėti, kai reikalinga nuolatinė priežiūra ar rūpyba.
Violetos ir Petro Šarkų šeimyna	Laikiniai likę be tėvų globos vaikai, socialinės rizikos vaikai	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	3 (2019 m.)	Šeimyna išvyko gyventi į kitą savivaldybę, globoja 3 Kelmės rajono vaikus, iš jų du su negalia.
Liolių socialiniai globos namai	Senyvo amžiaus asmenys, suaugę neįgalūs asmenys	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	106 (2019 m.)	Po II korpuso remonto įrengti 3 gyvenamieji kambariai, apgyvendinti 5 asmenys. II korpuso pastate įrengta kiekviename aukšte virtuvėlė ir 2 keltuvai. 2020 metais po pabaigtos I korpuso renovacijos bus papildomai apgyvendinta 19 gyventojų. I korpuse ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa bus teikiama 50 gyventojų, II korpuse 45 gyventojams, Užvenčio socialinės globos padalinyje 29 gyventojams. 2020 m. eilėje į globos įstaigą buvo 67 asmenys.
Vaikų ir	Socialinę	Bendrosios	38 socialinę	Didesniam skaičiui vaikų paslaugų

jaunimo užimtumo dienos klubas „Parama“	riziką patiriančių šeimų, socialinės rizikos 7–18 metų vaikai	socialinės paslaugos	riziką patiriančių šeimų vaikai, vaikai iš gausių šeimų, mažas pajamas gaunančių šeimų; per dieną apsilanko 21 vaikas	teikti negalima, nes nepakanka finansavimo, trūksta darbuotojų.
Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupė neįgaliems vaikams	Vidutinės, sunkios, lengvos negalios 1–6 metų vaikai	Dienos socialinė globa	17	Veikia 2 grupės. Paslaugos gali būti teikiamos 20 vaikų su negalia.
Socialinių paslaugų centras	Vaikai su negalia, suaugę asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys, šeimos patyrusios socialinę riziką, socialinės rizikos asmenys	Bendrosios ir socialinės priežiūros paslaugos	-	Atsiradus socialinių paslaugų poreikiui, įdarbinami nauji socialinių darbuotojų padėjėjai, kurie teikia pagalbą į namus. Su šeimomis, patyrusiomis socialinę riziką, dirba 10 socialinių darbuotojų ir 4 atvejo vadybininkai.
		Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa	20	2015 m. gruodžio 31 d. baigti statyti Grupinio gyvenimo namai, kur paslaugos teikiamos 20 asmenų su sutrikusiu intelektu ir kompleksine negalia. Šiuo metu Grupinio gyvenimo namai yra apgyvendinti 100 procentų, įsteigta 11 etatų, dirba 11 darbuotojų. Eilėje apsigyventi globos įstaigoje 2019 m. laukė penki asmenys.
		Apnakvindinimo paslaugos	4	Socialinės rizikos asmenys apnakvindinimo paslaugas gauna atskirame namelyje, poreikis patenkinamas. Vieną naktį gali būti apnakvindinti 4 asmenys.
Tytuvėnų pirminės sveikatos priežiūros centro Krizių centras	Suaugę asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys	Apgyvendinimo paslaugos	10	Apgyvendinami asmenys, kurie savivimi pasirūpinti negali, negali gyventi savarankiškai. Poreikis yra patenkinamas, paslaugos teikiamos pagal poreikį.
VšĮ Kelmės aklųjų ir silpnaregių centras	Regėjimo negalią turintys asmenys	Bendrosios socialinės paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	162	Nepakankamas rajono savivaldybės finansavimas etatams išlaikyti, patalpų pakanka. 2019 m. skirta 8 600 Eur. Paslaugos teikiamos visiems besikreipiantiems akliesiems ir silpnaregiams asmenims.
Kelmės rajono	Neįgalūs	Bendrosios	90	Trūksta lėšų darbuotojų etatams,

neįgaliųjų draugija	asmenys	socialinės paslaugos		užimtumui finansuoti, įrangai įsigyti, lauko pavėsinės statybai, suoliukams įsigyti, aplinkai sutvarkyti bei pavėsinei užsandarinti žiemos laikotarpiu, namo pamatams užsandarinti, kad nebėgtų vanduo į rūšį, kolonai atstatyti, laiptų plytelėms įsigyti.
Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klubas „Diabetas ABC“	Neįgalūs asmenys	Bendrosios socialinės paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	33 klubo nariai, bet pagalba teikiama ir kitiems asmenims, sergantiems šia liga, kurie kreipiasi	Nepakanka finansavimo. Savivaldybė finansuoja 20 proc. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektui skirtų lėšų. 2019 m. balandžio mėnesį suteiktos naujos patalpos.
Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius	Asmenys, patyrę socialinę riziką	Bendrosios socialinės paslaugos	50	Teikiamos maitinimo paslaugos. Finansavimas iš rėmėjų lėšų, savanorių pagalbos. Skiriamos savivaldybės lėšos maitinimui organizuoti.
	Kelmės rajono šeimos	Bendrosios socialinės paslaugos	170	Vykdamas ES projektą įkurti Bendruomeniniai šeimos namai, kur teikiamos sociokultūrinės, užimumo, psichologinės paslaugos rajono šeimoms. 2019 m. gruodžio mėn. pradėtos teikti asmeninio asistento paslaugos asmenims su judėjimo ir kompleksine negalia.
Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyrius	Asmenys su proto ar psichikos negalia	Bendrosios socialinės paslaugos	26	Teikiamos dienos užimtumo, meninių gebėjimų ugdymo, sociokultūrinės paslaugos asmenims su psichine negalia. Finansuojama iš valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų.
VšĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centras (Kelmės skyrius)	Asmenys su klausos negalia	Bendrosios socialinės paslaugos	10	Asmenims su klausos negalia teikiamos užimtumo, sociokultūrinės paslaugos. Veiklos vyksta Socialinių paslaugų centrui priklausančiame pastate. Finansuojama iš valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų.
VšĮ LASS Šiaurės rytų centras (Kelmės skyrius)	Asmenys su regėjimo negalia	Bendrosios socialinės paslaugos	80	Teikiamos dienos užimtumo, meninių gebėjimų ugdymo, sociokultūrinės paslaugos asmenims su regėjimo negalia. Finansuojama iš valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų.

Kelmės rajono savivaldybės taryba 2015 m. rugpjūčio 27 d. priėmė sprendimą Nr. T-190 „Dėl Kelmės rajono savivaldybės neįgaliųjų reikalų komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“, buvo sudaryta komisija, kuri kas ketvirtį susirenka, aptaria ir sprendžia problemas, aktualias rajono neįgaliesiems. Kelmės rajono savivaldybės neįgaliųjų reikalų komisiją sudaro 13 narių iš įvairių socialinių paslaugų įstaigų, rajono savivaldybės administracijos darbuotojų, nevyriausybinių organizacijų atstovų. 2019 m. komisijos sudėtis keitėsi.

Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai

Šie normatyvai patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. A1-23 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. A1-587 redakcija).

20 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes		10 000 gyventojų tenka Lietuvoje		10 000 gyventojų tenka Kelmės r.	
			viėtų ¹	gavėjų ²	viėtų	gavėjų
1.		Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos				
1.1.	Pagalba į namus		x	40	x	90,48
1.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus		x	7	7,8	13,26
1.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)		x	60 (kartu su 2.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	8,97
1.4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose		2	x	x	X
1.5.	Trumpalaikė socialinė globa		1,2	x	x	1,95
1.6.	Ilgalaikė socialinė globa		20	x	x	30,42
2.		Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos				
2.1.	Pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose		x	10	x	6,24
2.2.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus		x	4	x	0,78
2.3.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje, krizių centre ir kt.)		x	60 (kartu su 1.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	11,7
2.4.	Trumpalaikė socialinė globa		1,5	x	x	0,39
2.5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose		4	x	x	X
2.6.	Ilgalaikė socialinė globa:					
2.6.1.	grupinio gyvenimo namuose		2	x	x	x
2.6.2.	socialinės globos namuose		7	x	x	16,77
3.		Šeimos ir vaikai				
3.1.	Šeimos socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jos namuose		x	43	x	37,83
3.2.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.):					
3.2.1.	vaikų		x	30	x	14,82
3.2.2.	šeimų		x	26	x	x
3.3.	Šeimos apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose		3,5 (kartu su 4.2 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	9,36 (kartu su 4.2 papunktyje nurodytais gavėjais)	x
3.4.	Pagalba globėjui (rūpintojui), įvaikintojui		x	4,5	x	26,91
3.5.	Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai)		x	1	x	x

3.6.	Dienos socialinė globa ir socialinė priežiūra įstaigoje (socialinių paslaugų centre, dienos centre, šeimos paramos centre, paramos šeimai tarnyboje ir kt.) vaikui su negalia	11	x	12,48	10,53
3.7.	Trumpalaikė socialinė globa vaikui su negalia	2	x	x	1,63
3.8.	Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia:				
3.8.1.	grupinio gyvenimo namuose	0,3	x	x	x
3.8.2.	socialinės globos namuose	0,2	x	x	1,1
3.9.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui:				
3.9.1.	šeimynoje	2	x	1,17	1,17
3.9.2.	bendruomeniniuose vaikų globos namuose	4	x	3,12	3,12
3.9.3.	vaikų socialinės globos namuose	2	x	3,12	7,41
3.10.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą	0,2	x	x	x
4.	Socialinės rizikos suaugę asmenys				
4.1.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose, socialinės priežiūros centruose (dienos centre, socialinių paslaugų centre, krizių centre, paramos šeimai centre ir kt.)	x	8	x	1,17
4.2.	Asmens apgyvendinimas laikino gyvenimo namuose (įstaigoje motinoms ir vaikams, krizių centre ir kt.), savarankiško gyvenimo namuose	3,5 (kartu su 3.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	x	9,36 (kartu su 3.3 papunktyje nurodytais gavėjais)	3,9
4.3.	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir laikino apnakvindinimo vietose	5,5	x	1,56	2,34
4.4.	Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje	1,5	x	x	x

¹ Vietų skaičius socialinių paslaugų įstaigoje.

² Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį.

Kaip matyti iš 19 lentelės, Kelmės rajone neteikiamos šios socialinės paslaugos:

● **Senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos:**

1. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose.

● **Suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos:**

1. Grupinio gyvenimo namuose (Socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai turi socialinės globos namų statusą, nes ten globojama 20 asmenų);
2. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose.

● **Šeimos ir vaikai:**

1. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės priežiūros centre (dienos centre, socialinių paslaugų centre, vaikų dienos centre, paramos šeimai centre ir kt.) šeimoms;
2. Dienos socialinė globa / integrali pagalba į namus ir pagalba į namus vaikui su negalia (jo šeimai);
3. Ilgalaikė socialinė globa vaikui su negalia grupinio gyvenimo namuose;
4. Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą.

● **Socialinės rizikos suaugusiems asmenims:**

1. Trumpalaikė socialinė globa psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigoje.

Vertinant pagal šalies socialinių paslaugų išvystymo normatyvus matyti, kad Kelmės rajone trūksta paslaugų socialinės rizikos suaugusiems asmenims. Taip pat trūksta socialinių

paslaugų vaikams su negalia, šių paslaugų poreikis yra minimalus. Neįgalūs vaikai buvo siunčiami į valstybinius globos namus, į Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centrą. Vienas vaikas su sunkia negalia laukia eilėje į Vilijampolės socialinės globos namus.

Išvados:

1. Daugiausia įvairių socialinių paslaugų Kelmės rajone gauna senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia. Tačiau dėl Liolių socialinės globos namų rekonstravimo darbų per 2018–2019 metus eilė laukiančiųjų į minėtą įstaigą susidarė gana ilga, 2020 m. pradžioje – 67 asmenys.

2. Būtina teikti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas steigiant grupinio gyvenimo ir bendruomeninius globos namus vaikams, likusiems be tėvų globos, ir vaikams su negalia. Bet atsižvelgiant į tai, kad vaikams su vidutine ir lengva negalia paslaugos teikiamos Kelmės rajono vaiko ir šeimos centre, poreikis minėtoms paslaugoms yra minimalus.

3. Aktualu plėtoti socialinės priežiūros socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas visoms socialinių paslaugų gavėjų grupėms (socialinių paslaugų centruose, dienos centruose).

4. Būtina įsteigti savarankiško gyvenimo namus asmenims, kurie iš dalies dar gali pasirūpinti savo buitimi, tuomet galimai sumažėtų eilės į socialinės globos namus, nes kai kurie asmenys, pageidaujantys apsigyventi socialinės globos įstaigose, yra tik iš dalies savarankiški ir gaudami pagalbą galėtų gyventi minėtoje įstaigoje.

5. Neteikiamos apgyvendinimo paslaugos savarankiško gyvenimo namuose be tėvų globos likusiems jaunuoliams, paliekantiems institucinę globą. Savivaldybėje reikėtų įkurti apsaugotą būstą, kuriame minėti ajunuolai būtų mokomi savarankiškai gyventi, teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius rajono savivaldybėje

21 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
		iš viso	iš jų – finansuojamų iš valstybės biudžeto ir (ar) ES	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:	41	18	79
1.1.	biudžetinėse	39	18	79
1.2.	viešosiose	2	-	-
2.	Savivaldybės administracijoje	8	-	-
	Iš viso	47	18	79

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų apžvalga

Vertinant 2019 m. Kelmės rajono socialinių paslaugų plano uždavinių įvykdymą, matomi šie rezultatai:

1. Pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliems rajono gyventojams teikiamos tenkinant rajono gyventojų poreikį. Savivaldybės tarybos patvirtinta tvarka – nuo 2018 m. kompensuojamos kelionės išlaidos socialinių darbuotojų padėjėjams, kurie lanko paslaugų gavėjus, gyvenančius atokiau rajono vietose. Dėl to pagerėjo minėtų paslaugų prieinamumas ir teikimo kokybė. Išimtiniais atvejais skiriami pagalbos pinigai (nuo 2019 m. 76 Eur, nuo 2020 m. 78 Eur), kurie skirti kitam asmeniui (kaimynui), teikiančiam pagalbą į namus.

2. 2019 m. buvo įdarbintas 1 socialinio darbuotojo padėjėjas, kuris dirba Kelmės mieste. Liolių seniūnijoje, Kražių seniūnijoje dirbę 2 darbuotojai buvo atleisti, nes sumažėjo darbo krūvis, nepakako paslaugų gavėjų. Atostogų metu buvo įdarbinti 5 pavaduojantys socialinių darbuotojų padėjėjai ir dirbantys pagal terminuotas darbo sutartis.

3. 2016 m. pradėjo veikti Socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namai, kuriuose teikiamos paslaugos asmenims su proto ar kompleksine negalia. Paslaugas minėtoje įstaigoje gauna 20 asmenų su negalia. 2019 metais 5 asmenys, pageidaujantys apsigyventi minėtoje globos įstaigoje, laukia eilėje.

4. Liolių socialinės globos namai parengė paraišką, kaip vykdytojas dalyvauja projekte „Integrali pagalba teikiant socialinės globos paslaugas asmenims su sunkia negalia namuose“. 2017 m. sausio mėn. buvo pradėtos teikti dienos socialinės globos paslaugos namuose (integrali pagalba). 2019 m. pradžioje minėtos paslaugos teikiamos 28 rajono neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims. Projektui tęsti planuojama gauti papildomas lėšų ir jis bus tęsiamas iki 2021 gruodžio mėnesio. Šiuo metu 6 asmenys su sunkia negalia laukia minėtų paslaugų.

5. 2019 m. atvejo vadyba taikyta 175 šeimoms, turinčioms problemų. Iš jų 78 šeimoms užbaigtas atvejo vadybos procesas. 2019 m. gruodžio 31 d. Kelmės rajone buvo 97 šeimos, kurioms taikoma atvejo vadyba, teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo socialinės paslaugos. Jose yra daugiau kaip 220 vaikų (šis skaičius nuolat kinta).

6. Kelmės mieste nėra socialinio darbuotojo, kuris rūpintųsi miesto gyventojais ir padėtų spręsti jų problemas, šiuo metu šias funkcijas atlieka Socialinių paslaugų centro socialinio darbo organizatoriai.

7. Visos rajono globos įstaigos yra gavusios Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos licencijas socialinei globai teikti. Licencijų rūšys:

7.1. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) senyvo amžiaus asmenims;

7.2. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) suaugusiems asmenims su negalia;

7.3. Institucinė socialinė globa (dienos) suaugusiems asmenims su negalia;

7.4. Institucinė socialinė globa (dienos) senyvo amžiaus asmenims;

7.5. Dienos socialinė globa asmenims namuose suaugusiems ir senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims su sunkia negalia;

7.6. Institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) vaikams, likusiems be tėvų globos, socialinės rizikos vaikams;

7.7. Institucinė socialinė globa (dienos) vaikams su negalia.

8. Vykdamas institucinės globos pertvarką papildytas Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro vykdomos funkcijos, įkurtas Krizių skyrius ir Globos skyrius. Krizių skyriuje apgyvendinamos moterys su vaikais, asmenys, patekę į krizines situacijas. Yra numatytos 24 vietos, kuriose apgyvendinami su problemomis susidūrę asmenys ir šeimos. Vaiko globos skyriuje teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos be tėvų globos likusiems vaikams, taip pat vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams bei nepilnametėms motinoms su kūdikiais ir teikiama trumpalaikė socialinė globa (atokvėpio paslaugos) neįgaliems vaikams.

9. Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius, vykdydamas projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai“, nuo 2019 m. gruodžio mėnesio, gavęs papildomą finansavimą, pradėjo teikti asmeninio asistento paslaugas asmenims su judėjimo ar kompleksine negalia.

Įstaigos gavo asmens sveikatos priežiūros licencijas. 2018 m. pradėti rekonstrukcijos darbai Liolių socialinės globos namuose, siekiant gerinti paslaugų gavėjų gyvenimo sąlygas, planuojama, kad darbai bus baigti 2020 m. pradžioje. Eilėje į minėtą globos įstaigą 2020 m. pradžioje laukė 68 asmenys.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys ir tikslai:

1. Teikti pagalbos į namus paslaugas senyvo amžiaus ir neįgaliems rajono gyventojams.
2. Vykdamas Kelmės rajono savivaldybės vaikų socialinės globos sistemos pertvarkos 2018–2020 metų veiksmų planą numatomos priemonės:

2.1. plėsti socialinių paslaugų teikimą šeimoms, teikti intensyvią krizių įveikimo pagalbą šeimai, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa (jie globojami Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre ar pas globėjus), siekiant grąžinti vaikus į biologines šeimas. Skatinti rajono gyventojus globoti vaikus, organizuoti globėjų mokymus ir didinti išmokas globėjų šeimoms;

2.2. teikti kompleksinę pagalbą besilaukiančioms ir vienišoms, socialinių įgūdžių neturinčioms motinoms;

2.3. teikti laikino atokvėpio paslaugas šeimoms, globėjams (rūpintojams), įvaikintojams globėjų šeimoje ar institucijoje (bendruomeniniuose socialinės globos namuose) ir šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus globos institucijoje (bendruomeniniuose socialinės globos namuose);

2.4. teikti institucijoje trumpalaikę socialinę (iki 3 mėn.) globą vaikams iki 3 metų;

2.5. organizuoti, įgyvendinti ir koordinuoti budinčių globotojų ir socialinių globėjų veiklą;

2.6. plėsti socialinių paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos, steigti bendruomeninius vaikų globos namus, kuriuose vaikai augs aplinkoje, artimoje šeimai, įkurti dar vieną Vaiko ir šeimos gerovės centro padalinį, nuperkant namą Kelmės mieste.

3. Gerinti socialinių paslaugų teikimo kokybę asmenims su proto negalia.

4. Teikti laikino apgyvendinimo paslaugas socialinės rizikos asmenims krizių centruose.

5. Plėtoti dienos socialinės globos paslaugas (integrali pagalba) namuose asmenims su sunkia negalia.

6. Teikti ir plėtoti kompleksines paslaugas šeimai Kelmės rajone.

7. Aktyvinti pagalbą globėjams, globojantiems neveiksnius arba riboto veiksnio tam tikroje srityje asmenis, atstovauti globojamų asmenų interesams teismuose.

8. Organizuoti ikimokyklinio ugdymo ir dienos socialinės globos grupės neįgaliems vaikams kvalifikuotą kompleksinę nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujančią pagalbą bei ugdymą, atsižvelgiant į vaikų amžių, gebėjimus, poreikius ir interesus, lemiančius jų asmenybės vystymąsi.

9. Taikyti atvejo vadybą šeimai siekiant rasti geriausius problemos sprendimo būdus ir suteikti jai kompleksinę pagalbą, kuri ne tik padėtų išspręsti vaiko ir šeimos problemas, bet ir sudarytų sąlygas šeimai pačiai siekti reikiamų pokyčių, užtikrinančių vaiko saugumą, jo interesus.

10. Priemonių planas

22 lentelė

1 tikslas				
Gerinti pagalbos į namus paslaugas seniems ir neįgaliems asmenims, siekiant kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų savarankiškumą kasdieninėje veikloje.				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5

Didinti pagalbos į namus paslaugų kiekį, kad bent 3 proc. senyvo amžiaus asmenų su negalia gautų pagalbos į namus paslaugas (2019 m. tokios paslaugos teikiamos 248 senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia).	Teikti pagalbos į namus paslaugas senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia pagal nustatytą poreikį	2019 m. buvo įdarbintas 1 socialinio darbuotojo padėjėjas, kuris dirba Kelmės mieste. 3 buvo priimti pagal terminuotą darbo sutartį, 6 pavadavo atostogų ir nedarbingumo metu. 2019 m. minimalus valandinis atlygis 3,39 Eur, jų darbo apmokėjimas priklauso nuo dirbtų valandų. 2020 m. MVA 3,72 Eur.	Socialinių paslaugų centras	Bus patenkintas poreikis
Vykdamas projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai Kelmės rajone“ gautas papildomas finansavimas asmeninio asistento paslaugoms teikti	Įdarbinti du asmeniniai asistentai, kurie teiks pagalbą judėjimo ar kompleksinę negalią turintiems asmenims.	Projektas vykdomas nuo 2019-12-01, 36 mėn. Asmeninio asistento pagalbą teikti asmenims su fizine ir kompleksine negalia skirta 62 986 Eur	Kelmės rajono savivaldybės administracija, Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius	15 asmenų su judėjimo negalia, atsižvelgiant į individualius asmens poreikius, bus suteikta individuali pagalba namuose ir viešojoje aplinkoje (palydinti ir komunikuojanti), kuri padės asmeniui gyventi bendruomenėje ir integruotis į ją, skatins jo savarankiškumą, būtiną kasdieniame gyvenime.
2 tikslas Perėjimas nuo institucinės globos prie paslaugų teikimo šeimoje ir bendruomenėje vaikams, likusiems be tėvų globos, ir neįgaliams vaikams				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
Aktyvinti perėjimo nuo institucinės globos prie globos šeimose ir šeimynose, organizuoti globėjų paiešką, teikti materialią pagalbą	Plėsti socialinių paslaugų teikimą šeimoms, teikti intensyvią krizių įveikimo pagalbą šeimai, kurių vaikams nustatyta laikinoji globa.	Savivaldybės biudžeto lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui.	Socialinių paslaugų centras, Vaiko ir šeimos gerovės centras	Darbas su šeima, kurios vaikas globojamas, siekiant grąžinti vaiką į biologinę šeimą.

globējams.	Teikti kompleksinē pagalba besilaukiančioms ir vienišoms, sociāliņi iġudži neturinčioms motinoms.	Savivaldybės biudžeto lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui.		Jaunos būsimos mamos ir esamos mamos bus mokomos, kaip prižiūrėti vaiką.
	Organizuoti ir teikti laikino atokvėpio paslaugas šeimoms, auginančioms neįgalius vaikus.	Savivaldybės biudžeto lėšos darbuotojų darbo užmokesčiui.		Globėjai ir tėvai, auginantys neįgalius vaikus, galės pailsėti, turėti laiko atostogoms ar globėjams ligos atveju turės kur saugiai palikti vaikus.
	Teikti institucijoje trumpalaikę socialinę (iki 3 mėn.) globą vaikams iki 3 metų.	Lėšos iš valstybės ir savivaldybės biudžeto.	Vaiko ir šeimos gerovės centras	Vaikai iki 3 metų globos įstaigoje gyvens tik iki 3 mėn., per minėtą laiką bus surasta globėjų šeima, kuri toliau globos vaiką.
	Organizuoti, įgyvendinti ir koordinuoti budinčių globotojų ir socialinių globėjų veiklą.	Iš savivaldybės biudžeto globėjams globojantiems 3 vaikus savo šeimoje patvirtintas atlyginimas per mėnesį 1700 Eur ir po 156 Eur kiekvienam vaikui – pagalbos pinigai. Iš valstybės biudžeto globos išmoka ir tikslinis priedas kiekvienam vaikui sudaro 312 Eur per mėn. Kiekvienam vaikui vienkartinė įsikūrimo išmoka sudaro 156 Eur. Budintis globotojas gauna MMA per mėn., kai negloboja vaikų, ir papildomą išmoką, kai globoja vaikus, pagalbos pinigai, įsikūrimo išmoka, globos (rūpybos) išmoka mokama iš valstybės biudžeto.		Vaikai bus globojami šeimose, mažės vaikų, globojamų globos įstaigose.

	Plėsti socialinių paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos, steigti bendruomeninius vaikų globos namus, kuriuose vaikai augs aplinkoje artimoje šeimai, įkurti dar vienus bendruomeninius vaikų globos namus, nuperkant namą Kelmės mieste.	Vykdant ES investicinį projektą bus nupirkamas namas Kelmės mieste ir įkurti dar vieni bendruomeniniai vaikų globos namai. Projekto vertė 117,516 tūkst. Eur.		Įkurti bendruomeniniai vaikų globos namai Kelmės mieste. Vaikai augs aplinkoje, artimoje šeimai.
--	---	---	--	--

3 tikslas

Gerinti atvejo vadybos procesą ir socialinės priežiūros paslaugų teikimą šeimoms, siekiant suteikti kuo efektyvesnę pagalbą šeimoms, kuo ilgiau išlaikyti šių asmenų (šeimų) savarankiškumą kasdieninėje veikloje, kad šių šeimų vaikai gyventų saugų ir visavertį gyvenimą. Dirbti prevencinį darbą su šeimomis, kurios susiduria su laikiniais sunkumais.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Organizuoti atvejo vadybininkų socialinių darbuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kursus.	Gerinti atvejo vadybos proceso, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo teikiamų paslaugų šeimoms ir jose gyvenantiems vaikams kokybę. Bendradarbiauti su seniūnijų ir kitų įstaigų specialistais, dirbant prevencinį darbą su šeimomis.	Savivaldybė skiria transporto priemones ir aprūpina degalais. 2019 m. socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, ir atvejo vadybai darbo užmokesčiui skirta iš VB 213 700,00 Eur. 2020 m. planuojama 251 700 Eur.	Socialinių paslaugų centras	Atvejo vadybininkai ir socialiniai darbuotojai, dirbdami su šeimomis, susiduriančiomis su problemomis, pagerina savo gebėjimus ir žinias apie darbą su šeimomis, kurios laikinai susiduria su gyvenimo sunkumais. Anksčiau identifikavus šeimos problemas, laiku bus suteikta reikalinga pagalba.

4 tikslas

Plėsti socialinių paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos, siekiant, kad vaikai augtų aplinkoje, artimoje šeimai, skatinti šeimas globoti vaikus, likusius be tėvų globos.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Teikti materialinę pagalbą globėjams, kurie globoja vaikus šeimoje	Teikti materialinę pagalbą šeimoms, globojančioms vaikus.	Globėjams globojantiems 3 vaikus savo šeimoje patvirtintas atlyginimas per mėnesį 1700 Eur ir po 156 Eur kiekvienam vaikui – pagalbos pinigai. Iš valstybės biudžeto globos išmoka ir tikslinis priedas kiekvienam vaikui sudaro 312 Eur per mėn. Kiekvienam	Socialinės paramos skyrius, Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras.	Bus suteikta didesnė materialinė pagalba globėjams ir globojamiems vaikams. Mažės skaičius

		vaikui vienkartinė įsikūrimo išmoka sudaro 156 Eur. Budintis globotojas gauna MMA per mėn, kai negloboja vaikų ir papildoma išmoka, kai globoja vaikus, pagalbos pinigai, įsikūrimo išmoka, globos (rūpybos) išmoka mokama iš valstybės biudžeto. Nuo 2020 m. mokama laikinosios priežiūros ir laikino apgyvendinimo pas fizinius asmenis išmoka 6 BSI (234 Eur) už kiekvieną prižiūrimą vaiką.		vaikų, augančių socialinės globos namuose.
Organizuoti globėjų ir įtėvių mokymus	Teikti pagalbą vaikams globojantiems (rūpinantiems) ar įvaikintiems asmenims bei siekiantiems jais tapti (informavimas, konsultavimas (įskaitant tėstinį), mokymų organizavimas (įskaitant tėstinį), savitarpio paramos grupių organizavimas, kitos paslaugos. Koordinuoti budinčių globotojų ir socialinių globėjų darbą.	2 etatai – įdarbinti atestuoti socialiniai darbuotojai. Jie finansuojami iš savivaldybės biudžeto ir Globos centrui skirto finansavimo.	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras.	Vaikai, likę be tėvų globos, globojami šeimose ir šeimynose.
5 tikslas Plėtoti dienos socialinės globos paslaugas neįgaliems vaikams, pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims, ypač proto negalią turintiems asmenims.				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas

Įvairinti teikiamų dienos socialinės globos paslaugų kokybę neįgaliems vaikams	Teikti kokybiškas reabilitacijos paslaugas vaikams su negalia. Teikiamos masažuotojo paslaugos, šviesos terapijos, inhaliacijos, vandens masažo procedūros bei kineziterapeuto užsiėmimai.	2019 m. gauti 90,8 tūkst. Eur iš savivaldybės biudžeto lėšų pagal socialinių paslaugų programą. 2020 m. planuojama 112 300 Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija, Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelis-darželis	Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio neįgalių vaikų ikimokyklinio ugdymo ir socialinės globos grupėje bus ugdomi visi pageidaujantys neįgalūs vaikai. Vaikams bus skiepijami sveiko gyvenimo principai ir ugdomas fizinis aktyvumas.
Įkurtas dienos socialinės globos centras vaikams ir suaugusiems asmenims su negalia	Kelmės specialiojoje mokykloje pritaikytos patalpos ir erdvės asmenims su negalia. Veikia 2 socialinės globos grupės: dienos - suaugusiems asmenims su negalia ir ne visos dienos – mokyklinio amžiaus vaikams su negalia. Mokinių atostogų metu – visos dienos grupė mokyklinio amžiaus vaikams.	Planuojama 2020 m. savivaldybės biudžeto dalis – 61,400 tūkst. Eur valstybės biudžeto dalis – 70,90 tūkst. Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija, Kelmės specialiosios mokyklos administracija	Teikiamos kokybiškos paslaugos 24 vaikams ir suaugusiems asmenims su negalia.
6 tikslas Vystyti ilgalaikės (trumpalaikės, dienos) socialinės globos paslaugų teikimo kokybės gerinimo programą senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su sunkia negalia.				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas

Liolių socialinės globos namuose ir Užvenčio socialinės globos padalinyje teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimas.	Organizuoti socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų mokymus ir kvalifikacijos kėlimo kursus. Aktyvinti globos namų gyventojų užimtumą įkurti papildomas patalpas, kuriuose vyks užimtumo užsiėmimai.	2020 m. patvirtinta nauja socialinės globos kaina asmenims su sunkia negalia – 980 Eur per mėn. ir senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia 753 Eur per mėn. Paslaugų teikimas finansuojamas iš asmens mokėjimo ir savivaldybės bei valstybės biudžeto lėšų.	Liolių socialinės globos namai.	Pagerės teikiamų socialinės globos paslaugų kokybė, visi pageidaujantys turės mėgstamus užsiėmimus.
Siekiant gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, įdiegti Equass Assurance kokybės sistemą ilgalaikiai (trumpalaikiai) globai ir dienos socialinei globai asmens namuose	Organizuoti socialinių paslaugų srities specialistų mokymus, parengti dokumentus pagal patvirtintą Equass Assurance 2019–2020 diegimo planą. Projekto pradžia 2019-06-25, numatoma projekto pabaiga 2021-04-01.	Projektas finansuojamas iš ES lėšų.	Liolių socialinės globos namai.	Įgytas dokumentas įgalins užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę bei nuolatinį tobulinimą, atsižvelgiant į individualius kiekvieno paslaugų gavėjo poreikius. Sertifikatas suteiks atitiktį socialinių paslaugų kokybės keliams reikalavimams Europos lygmeniu.
7 tikslas Teikti visokeriopą ir kvalifikuotą pagalbą moterims ir vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ir kompleksines paslaugas šeimai.				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Plėsti teikiamų socialinių paslaugų mastą teikiant užimtumo paslaugas vaikams.	Vykdyti projekto „Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“ veiklas.	2019 metais skirta 14 877 Eur (Socialinės apsaugos ir darbo ministerija)	Socialinių paslaugų centras, Vaikų dienos centras „Parama“.	Pagerės vaikų iš šeimų, patiriančių socialinę riziką, dienos užimtumo kokybė.
Kompleksiškai teikiamos paslaugos šeimai: įgalinti šeimą / asmenį spręsti situacijas, susijusias su fizinių, saugumo, socialinių, vaikų ugdymo, tarpusavio santykių, orumo, saviraiškos poreikių tenkinimu.	Psichologinė pagalba, vaikų priežiūros paslaugos, šeimų klubai, pavėžėjimo paslaugos, socialinės ir kultūrinės paslaugos, krizių įveikimo pagalba, socialinių įgūdžių ugdymas ir	Iš ES socialinių fondų ir valstybės biudžeto 36 mėn. skirta 238 494 Eur. Projektas tęsiamas iki 2022-12-31, jo tęsimui planuojama suma 216 352,91 Eur	Kelmės rajono savivaldybės administracija Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyrius.	Įkurti Bendruomeniniai šeimų namai. Vykdoma socialinės atskirties prevencija. Sukurtos ir veikia specialistų komandos. Išplėtos kompleksinės paslaugos šeimai. Organizuojama informacijos sklaida ir bendradarbiavimas tarp paslaugų teikėjų.

	palaikymas.			Derinami šeimos ir darbo įsipareigojimai. Teikiama pagalba probuojamiems asmenims, atvejo vadybą taikomoms šeimoms.
Laikino apgyvendinimo paslaugos šeimoms, patekusioms į krizines situacijas.	Buvusiose šeimynų patalpose įrengtas Krizių skyrius – 24 vietos.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos įstaigai išlaikyti. Planuojamos lėšos metams 126 100 Eur.	Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centras	Laikiniai apgyvendinami asmenys, šeimos patekę į krizines situacijas.

8 tikslas

Organizuoti socialinių paslaugų teikimą bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Skatinti rajono socialinių paslaugų plėtrą, bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis.	Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kelmės filiale, Kelmės neįgaliųjų draugijoje, Lietuvos diabeto asociacijos Kelmės diabeto klube „Diabetas ABC“, Lietuvos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrijos Kelmės skyriuje, VšĮ Šiaulių kurčiųjų reabilitacijos centro Kelmės skyriuje teikiamos paslaugos: informavimo, konsultavimo, sociokultūrinės, užimtumo, individualios pagalbos.	2019 m. ir 2020 m. planuojama Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kelmės skyriui skirti 8 600 Eur. 2019 m. savivaldybės neįgaliųjų organizacijoms, veikiančioms neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, skirta 44 993 Eur iš valstybės biudžeto ir 8 999 Eur iš savivaldybės biudžeto. 2020 m. paskirtas finansavimas iš valstybės 43 565 Eur, iš savivaldybės turės būti skirta 8 720 Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija.	Kelmės rajono visuomeninės organizacijos aktyviai dalyvauja teikiant socialines paslaugas.

9 tikslas

Socialinių paslaugų kokybės gerinimas, modernizuojant socialinių paslaugų įstaigų, teikiančių socialinės globos paslaugas, materialinę bazę.

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
Gerinti gyvenimo sąlygas Liolių socialinės globos namų gyventojams	Liolių socialinės globos namų rekonstrukcija. Liolių socialinės globos namų	Bendra numatoma lėšų suma 963 791,94 Eur.	Liolių socialinės globos namų administracija	Rekonstruotas pagrindinis Liolių socialinės globos namų pastatas.

	infrastruktūros plėtra Pagal 2014 m. parengtą techninį projektą atliekami pastato rekonstravimo darbai, vykdoma statinio statybos techninė priežiūra. Darbų metu rekonstruojamas vieno aukšto pastatas į dviejų aukštų pastatą, remontuojamos visos esamos patalpos ir įrengiamos naujos, keičiami inžineriniai tinklai, įrengiamos saugos ir kitos inžinerinės sistemos. Perkami baldai, buitinė technika, priemonės, reikalingos darbui su neįgaliaisiais, išskvietimo sistemos.	2019 m. skirta 796486,95 Eur 2020 m. pastato rekonstrukcijai planuojama skirti 98900 Eur. Buitinės technikos, baldų, priemonių pirkimui 76300 Eur.	Kelmės rajono savivaldybės administracija.	Nupirkti baldai, priemonės, sumontuotos išskvietimo sistemos.
Gerinti dienos socialinės globos paslaugas Kelmės specialiojoje mokykloje	Ne visos dienos socialinės globos grupės kapitalinis remontas. Lauko sūpynės su neįgaliojo vežimėliu įsigijimas Panduso įrengimas Autobusas (12 sėdimų vietų + 2 neįgaliojo vežimėliai)	Lėšų poreikis: 9,6 tūkst. Eur 5,5 tūkst. Eur 6,9 tūkst. Eur 72 tūkst. Eur	Kelmės specialiosios mokyklos administracija	Kapitališkai suremontuota patalpa pagerins lankytojų gerbūvį, sumažės šildymo sąnaudos. Lauko aikštelėje sumontuotos lauko sūpynės neįgaliesiems, kurios teiks teigiamas emocijas ir gerins vestibulinį aparatą. Būtinai visus reikalavimus atitinkantis pandusas neįgaliųjų judėjimui vežimėliais ir savarankiškai. Lankytojams pavėžėti į dienos centrą ir namo, vykti į kitas veiklas, ekskursijas.

11. Valstybinių socialinių paslaugų poreikis 2020 m.

23 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (vietų sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa		8
1.1.	Ilgalaikė socialinė globa neįgaliesiems asmenims	Valstybės socialinės globos įstaigos	7
2.	Trumpalaikė socialinė globa	Neįgalių vaikų socialinės globos namai	1
3.	Kitos socialinės paslaugos	-	-

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

24 lentelė

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Faktinės lėšos Eur					Planuojamos lėšos
		2015 m. tūkst. Lt	2016 m. Eur	2017 m. Eur	2018 m. Eur	2019 m. Eur	2020 m. Eur
		3	4	5	6	7	
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	1257863	1578188	1750230	1801000	1946385	2465800
1.1.	Palyginti su bendru savivaldybės biudžetu, proc.	4,6	5,7	5,9	5,57	5,45	6,48
2.	Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	313787	376140	389089	431631	634 113	682 447
	iš jų:						
2.1.	šeimų patiriančių socialinę riziką socialinei priežiūrai organizuoti	99271	124200	137079	173400	213 700	251 700
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	160916	184140	187460	189210	368 405	394 647

2.3.	vaikų globos (rūpybos) išmokoms	53600	67800	64550	69021	52 008	36 100
3.	ES struktūrinių fondų lėšos	37800	46500	52324	46043	92 745	70 600
4.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas,	307609	331400	388640	404459	426 246	429 000
5.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinių paslaugų infrastruktūros plėtros programai skirtos lėšos	18900	-	-	-		83 300
6.	Kitos lėšos	17977	-	4200	1734	5 334	-
	Iš viso	1953936	2332228	258483	2684867	3104823	3731147

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

Lėšos iš valstybės biudžeto kinta, nes socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, darbo užmokesčiui skiriamos lėšos didėja, taip pat iš valstybės biudžeto yra skiriamos lėšos atvejo vadybininkams. Socialinėms paslaugoms teikti asmenims su sunkia negalia lėšų, palyginti su ankstesniais metais, poreikis didėja, nes valstybiniuose socialinės globos namuose ir kitų rajonų globos namuose apgyvendintiems asmenims, pablogėjus jų sveikatai, nustatomas nuolatinės slaugos poreikis. 2017 m. sausio mėnesį pradėtas vykdyti integralios pagalbos projektas, teikiamos dienos socialinės globos paslaugos namuose asmenims su sunkia negalia. Šių lėšų poreikis padidėjo ir dėl kasmet didinamos socialinės globos kainos visose socialinės globos įstaigose (tiek rajono savivaldybės, tiek kitų savivaldybių ir valstybinių globos namų). Vertinant rajono savivaldybės paslaugų įstaigų poreikį ir tai, kiek skiriama lėšų iš biudžeto, poreikis nuo pasiūlos skiriasi. 2020 m. lėšos įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui skirtos 11 mėnesių, o ūkinėms išlaidoms – 9 mėnesius.

Vertinant visą savivaldybės biudžetą ir socialinėms paslaugoms skiriamas lėšas matyti, kad paslaugoms skiriamos lėšos yra tikrai minimalios, nors stebima rajono gyventojų senėjimo tendencija ir socialinių paslaugų poreikis didėja.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš rajono savivaldybės biudžeto būdai

25 lentelė

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Faktinės išlaidos					Planuojamos išlaidos, Eur
		2015 m., Eur	2016 m., Eur	2017 m., Eur	2018 m., Eur	2019 m., Eur	2020 m. planas
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	9015	17300	21437	18942	38959	36000
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	1239543	1 461682	1708890	1869443	1813082	2383350
	iš jų:						
2.1.	savivaldybės pavaldumo	3461,3	1 062 843	1280582	1 532030	1555654	2123150

	įstaigoms						
2.2.	valstybinių socialinės globos įstaigų (regioninių socialinių paslaugų įstaigoms) pagal lėšų kompensavimo sutartis	176700	181100	176860	220655	257428	260200
2.3.	visuomeninių organizacijų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis	0	0	0	0	0	0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos visuomeninėms organizacijoms	11132	12270	17003	16900	28307	25800
4.	Finansavimas vykdant socialinių paslaugų programas	-	4500	2900	4417	785	950
	Iš viso	1259690	1495752	1750230	1909702	1881133	2446100

14. Lėšos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Nuo 2020 metų pasibaigus renovacijai BĮ Liolių socialinės globos namuose padidės vietų skaičius 17, tačiau nebebus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos Dienos centre bei laikino apgyvendinimo paslaugos Krizių centre, todėl esami etatai Dienos ir Krizių centruose bus perkelti į Liolių socialinės globos padalinį. Kvalifikacijai kelti 2020 m. planuojama skirti 2500 Eur.

Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre tiesiogiai su vaikais dirbantys darbuotojai, dalyvaudami seminaruose, mokymuose ir konferencijose, kėlė savo profesinę kvalifikaciją – išklausė 592 akad. val. Du atestuoti socialiniai darbuotojai tobulino savo profesinę kvalifikaciją dalyvaudami supervizijoje ir seminaruose – 86 akad. val. 2020 m. darbuotojų kvalifikacijai kelti planuojama skirti 1800 Eur.

Planuojama, kad atsiras naujų paslaugų teikėjų vaikams, likusiems be tėvų globos, – budinčių globotojų ir socialinių globėjų. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose dirba 2 socialiniai darbuotojai ir 4 socialinio darbuotojo padėjėjai. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose 2 socialiniams darbuotojams reikia apie 26,0 tūkst. Eur, 4 socialinio darbuotojo padėjėjų darbo užmokesčiui (kartu su naktiniu darbu ir darbu švenčių dienomis) reikėtų 46,6 tūkst. Eur per metus. Budinčių globotojų 1 etatui per metus planuojamas lėšų poreikis – 20,4 tūkst. Eur. Kvalifikacijai kelti planuojama skirti 300 Eur.

2018 m. įdarbinti 4 atvejo vadybininkai, kurių etatai finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų. 2019 m. įdarbintas 1 socialinio darbuotojo padėjėjas, kuris dirba Kelmės mieste. 3 socialinių darbuotojų padėjėjai buvo priimti pagal terminuotas darbo sutartis, 6 pavadavo socialinius darbuotojų padėjėjus atostogų ir nedarbingumo metu.

2019 m. įstaigos darbuotojai dalyvavo seminaruose „Emocinio reagavimo ribos dirbant su proto ir psichikos negalės asmenimis“, „Terapinio kontakto su klientu kūrimas: konsultavimo pagrindai“, grupės supervizijos procese.

2020 metų pradžioje 4 atvejo vadybininkai buvo atestuoti ir 3 iš jų gavo vyresniojo socialinio darbuotojo kategoriją, vienas – socialinio darbuotojo kategoriją. 6 socialiniai darbuotojai darbui su šeimomis po atestacijos gavo vyresniojo socialinio darbuotojo kategoriją, 1 – socialinio darbuotojo kategoriją. Trys socialiniai darbuotojai ruošiasi atestacijai.

2020 m. balandžio mėn. įstaigoje bus įdarbintas atvejo vadybininkas, kuris koordinuos užimtumo programos modelį.

Pagal pateiktus Kelmės rajono socialinių paslaugų įstaigų duomenis, socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikacijai kelti reikės 6 500 Eur.

2019 m. Kelmės „Külverstuko“ lopšelio-darželio socialinės globos padalinio darbuotojai dalyvavo grupinės supervizijos procese, konferencijoje-forume „Tarptautiniai projektai ir programos: jų įtaka ugdymo kaitai“, metodinėje dienoje „Kompleksinė pagalba klausos sutrikimų turintiems vaikams“, „Socialinių emocinių kompetencijų ugdymas mokykloje“, nacionalinėje švietimo įstaigų projektų parodoje-mokymuose „Projektų mugė“, „Socialinis darbas su agresyviai ar pasyviai besielgiančiais klientais“, mokymuose „Pažangios fizikinių veiksmų taikymo metodikos“, seminare „Naujasis darbo kodeksas: kas keičiasi darbo santykiuose“, teoriniuose ir praktiniuose mokymuose „Intervencijų taikymas psichosocialinės reabilitacijos procese“, kursuose „Kraujo, jo komponentų ir preparatų transfuzijos aktualijos“, „Pirmoji medicinos pagalba ūmių apsinuodijimų atvejais“, „Ambulatorinės slaugos paslaugos namuose“, mokslinėje praktinėje konferencijoje „Dvidešimties metų patirtis – investicija į žmogaus sveikatą ir gerovę“. Įstaigai reikalingi žmogiškieji poreikiai yra patenkinti. Kelmės „Külverstuko“ lopšelio-darželio socialinės globos padalinio darbuotojų kvalifikacijai kelti 2020 m. planuojama skirti 400 Eur.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytais priemonių finansavimu

Kelmės rajono savivaldybėje gyvena gana daug asmenų, kuriems reikia socialinės paramos ir įvairių socialinių paslaugų. Natūralu, kad rajono savivaldybė neturi tiek finansinių išteklių, jog visiems esamiems ir potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų užtikrinti aukštos kokybės socialinių paslaugų teikimą, todėl išskiriamos prioritetingos socialinių paslaugų plėtros kryptys:

1. Pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliesiems rajono gyventojams.
2. Atvejo vadyba šeimoms, kurioms reikalinga kompleksinė pagalba. Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos šeimoms, patiriančioms socialinę riziką, įskaitant ir besilaukiančias kūdikių šeimas.
3. Dienos socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus, suaugusiems neįgaliesiems asmenims, vaikams namuose ir įstaigose plėtra.
4. Socialinės priežiūros paslaugų (apgyvendinimo krizių centruose, laikino apnakvindinimo paslaugos) plėtra asmenims ir šeimoms, kurie dėl įvairių priežasčių neturi, kur gyventi, nesugeba gyventi vieni, kyla grėsmė paimiti vaikus iš šeimos ar turi kitų socialinių problemų.
5. Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos asmenims, turintiems proto negalią, teikimas.
6. Bendruomeninių vaikų globos namų steigimas, šeimų, globojančių vaikus, finansavimas, budinčių globotojų ir socialinių globėjų darbo užmokesčio finansavimas.
7. Apsaugoto būsto įsigijimas ir paslaugų teikimas neįgaliesiems ar nesavarankiškiems jaunuoliams siekiant sustiprinti jų socialinius įgūdžius ir integruoti į visuomenę.

15.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

Ilgalaikės socialinės globos paslaugos seniems asmenims ir vaikams, netekusiems tėvų globos, kiekis Kelmės rajone viršija šalies vidurkį (vertinant pagal socialinių paslaugų išsivystymo normatyvus). Nors ir šalies vidurkis senyvo amžiaus asmenims teikiamos ilgalaikės socialinės globos viršijamas, eilė laukiančiųjų į Liolių socialinės globos namus netrumpėja, metų pradžioje eilėje laukė 67 asmenys. Į kitų rajonų globos namus paslaugų apsigyventi laukė 6 senyvo amžiaus asmenys, į valstybinius socialinės globos namus laukė 7 asmenys su negalia ir vienas vaikas su sunkia negalia.

Socialinės priežiūros paslaugos senyvo amžiaus asmenims poreikis Kelmės rajone yra visiškai patenkintas ir viršija šalies vidurkį.

2019 m. pradėtos teikti paslaugos šeimoms ar vieniems tėvams auginantiems vaikus bei moterims (vyrams), patyrusioms (patyrusiems) smurtą ar socialinę riziką. Kelmės rajono vaiko ir šeimos centre yra galimybės apgyvendinti šeimas Krizių skyriuje tol, kol šeima ar asmuo įgys

įgūdžių gyventi savarankiškai, susiras būstą, išmoks savarankiškai prižiūrėti vaikus. Minėtoms šeimoms pagalbą teikia socialiniai darbuotojai, psichologai, asmenys mokomi pozityvios tėvystės, socialinių įgūdžių. Asmenims, kurie yra neįgalūs, vieniši, turintys sveikatos, gyvenamojo būsto problemų, paslaugos yra teikiamos Tytuvėnų PSPC centro Krizių centre. Nuo 2020 m. vasario mėn. pradėta teikti dienos socialinė globa (Dienos socialinės globos namuose vaikams su negalia, poreikio nėra) Kelmės specialiosios mokyklos dienos socialinės globos centre. Visi neįgalūs vaikai yra ugdomi Kelmės specialiojoje mokykloje, dienos metu jiems paslaugos teikiamos ugdymo įstaigoje, o po pamokų teikiamos Dienos centre.

Vertinant Kelmės savivaldybėje teikiamas paslaugas, lyginant su šalies išsivystymo normatyvais (žr. 19 lentelę) galima teigti, kad mažiausiai paslaugų rajone yra teikiama socialinės rizikos asmenims ir asmenims, neturintiems galimybės gyventi savo namuose. Rajone nėra savarankiško gyvenimo namų, kuriuose galėtų gyventi įvairių socialinių grupių asmenys.

Taip pat nėra teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos šeimoms Dienos centre, Socialinių paslaugų centre, minėtos paslaugos teikiamos tik šeimos namuose. Rajone nėra ir grupinio gyvenimo namų vaikams su negalia, kur būtų teikiama ilgalaikė socialinė globa. Atsiradus poreikiui, tokie vaikai su sudėtingais sutrikimais siunčiami į valstybinius globos namus, tačiau į minėtas įstaigas labai ilgos eilės, trūksta vietų.

Nėra savarankiško gyvenimo namų, kuriuose galėtų apsigyventi be tėvų globos likę jaunuoliai, paliekantys institucinę globą, išeinantys iš globėjų, šeimynų sukakus pilnametystei (18 m.). Planuojama, kad 2020 m. gavus ES finansavimą bus nupirkta butas, kuriame bus teikiamos apsaugoto būsto paslaugos.

Socialinės rizikos asmenims ir asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų, nėra specializuotų įstaigų, laikino gyvenimo namų. Rizikos asmenys tik laikinai gali būti apnakvindinti Socialinių paslaugų centro laikino apnakvindinimo konteinerinėje patalpoje (namelyje). Nakvynės namų Kelmės rajone nėra.

Vaikai, likę be tėvų globos, apgyvendinami Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centre, kuriame yra Vaiko globos skyrius 7 vaikams, likusiems be tėvų globos, ir 1 vaikui su negalia atokvėpio paslaugoms teikti. 2018 m. įkurti nauji bendruomeniniai vaikų globos namai „Šypsena“, kuriuose apgyvendinti 8 vaikai, likę be tėvų globos. Buvo planuojama, kad 2019 m. bus nupirkta namas Kelmėje ir jame bus įkurti dar vieni bendruomeniniai vaikų globos namai, tačiau pirkimai neįvyko dėl to, kad neatsirado reikalavimus atitinkančio namo. 2020 m. šeimynoje gyveno 3 vaikai, iš jų 2 su negalia. Šeimyna pakeitė gyvenamąją vietą ir dabar gyvena Gargžduose. Vykdamas globos įstaigų pertvarkos planą, iki 2020 m. turi nebelikti didelių vaikų globos įstaigų, jas turi pakeisti bendruomeniniai vaikų globos namai, grupinio gyvenimo namai, vaikai turi būti globojami šeimose ir šeimynose. Svarbu aktyvinti darbą ieškant budinčių globotojų ir socialinių globėjų, vaikus apgyvendinti globėjų šeimose. Šiuo metu rajono savivaldybėje 10 šeimų globoja po 3 vaikus, 37 šeimoms yra mokami pagalbos pinigai už kiekvieną globojamą vaiką.

Socialinių paslaugų centras, vaikų dienos centras „Parama“ teikė paraišką Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuotam vaikų dienos centrų veiklos projektų atrankos 2019 m. konkursui, kad būtų įgyvendintas projektas „Kompleksinė socialinė parama visai šeimai Kelmės rajone“. 2018 m. projektui vykdyti buvo gauta 9 683,00 Eur, 2019 metais gauta 14 877,00 Eur.

Socialinių paslaugų centras Grupinio gyvenimo namuose teikia ilgalaikės (trumpalaikės) globos paslaugas asmenims su proto ir kompleksine negalia. Nuo 2016 m. birželio mėn. teikiamos paslaugos 20 asmenų su proto ir kompleksine negalia, ilgalaikės socialinės globos poreikis minėtoje įstaigoje nėra patenkintas, nes eilėje laukia 5 asmenys, norintys apsigyventi.

Nuo 2017 m. Kelmės rajono savivaldybės administracija kartu su partneriu Lietuvos samariečių bendrijos Kelmės skyriumi vykdo projektą „Kompleksinės paslaugos šeimai Kelmės rajone“. Projektas finansuojamas iš ES struktūrinių fondų, jis bus vykdomas 36 mėn., skirta 238 494 Eur. Projekto metu buvo įkurti Bendruomeniniai šeimos namai. 2020 m. projektas bus tęsiamas, jam bus skirta 216 352,91 Eur ir tęsiamas iki 2022 m. gruodžio 31 d. Į projekto veiklas nuo 2019 m. gruodžio mėn. įtraukta nauja veikla – asmeninio asistento pagalba, kuriai vykdyti 36 mėn. skirta 62 986 Eur.

Vykdoma socialinės atskirties prevencija. Suburta ir veikia specialistų komanda, teikiamos išplėtos kompleksinės paslaugos šeimoms, kurios susiduria su problema. Pagrindinės projekto veiklos – įkurti Bendruomeniniai šeimos namai, kuriuose organizuojamos ir koordinuojamos tokios paslaugos:

- psichosocialinė pagalba;
- vaikų priežiūra, kai tėvai dalyvauja mokymuose;
- pavėžėjimo paslauga;
- šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos.

Projekto vykdymo laikotarpiu organizuojama informacijos sklaida ir bendradarbiavimas tarp paslaugų teikėjų. Derinami šeimos ir darbo įsipareigojimai.

Nuo 2017 m. Liolių socialinės globos namai vykdo projektą „Integralios pagalbos į namus plėtra Kelmės rajone“. Projekto tikslinė grupė – suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys, kuriems teikiama dienos socialinė globa namuose. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui kuo ilgiau visavertiškai gyventi namuose, bendruomenėje, užtikrinti tinkamą socialinės globos ir slaugos paslaugų organizavimą ir teikimą, stiprinti asmens gebėjimus ir savarankiškumą, palaikyti socialinius ryšius su šeima, bendruomene. Integrali pagalba buvo teikiama 2019 m. 36 asmenims jų namuose. Projekto finansavimas bus tęsiamas iki 2021 gruodžio 31 d.

Savivaldybė aktyviai įsitraukė į socialinių globos įstaigų pertvarką. Socialinės paramos skyrius kartu su Kelmės socialių paslaugų centru ir Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centru dalyvavo rengiant Kelmės rajono savivaldybėje planuojamą įgyvendinti pertvarkos projektą „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“. Kelmės rajono savivaldybei planuojama skirti lėšų grupinio gyvenimo namų statybai ir įrangai (10 vietų, savivaldybei priklausančiame sklype), socialinių dirbtuvių-skalbyklos statybai ir įrangai, apsaugotam būstui pirkti ir įrengti. Iš viso rajono savivaldybei projektui įgyvendinti planuojama skirti 646 323,97 Eur ES lėšų, 2020 m. 61 563,88 Eur, 2021 m. 472 117,42 Eur, 2022 m. 112 642,67 Eur. Oficialaus patvirtinimo apie lėšų skyrimą kol kas rajono savivaldybė nėra gavusi, nurodomi, tik preliminarūs skaičiai.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Socialinių paslaugų teikimas užtikrintas visų Kelmės rajono socialinių žmonių grupių asmenims ir jų šeimoms.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Prognozuojamos šios socialinės paslaugos:

- Dienos socialinės globos paslaugos Kelmės specialiosios mokyklos Dienos socialinės globos centre neįgaliems asmenims ir vaikams – 24 asmenų.
- Dienos socialinė globa „Kūlverstuko“ lopšelyje-darželyje neįgaliems vaikams – gerinti ir įvairinti teikiamų paslaugų kiekybę ir kokybę neįgalių vaikų poreikiams – 20 vaikų.
- Socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos šeimoms, patyrusioms socialinę riziką, jose gyvenantiems vaikams (tėvų mokymai, padedant spręsti atsiradusias problemas) – siekti, kad visos šeimos gautų jiems būtinas kokybiškas socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugas, kad galėtų gyventi savarankiškai. Atvejo vadybos taikymas dirbant prevencinį darbą bei įsigilinant į individualias šeimos problemas, siekiant šeimos savarankiškumo ir vaikų gyvenimo su biologiniais tėvais.
- Socialinės paslaugos vaikams, jų šeimoms, asmenims, nukentėjusiems nuo smurto, – plėtoti šiuo metu teikiamas paslaugas ir siekti, kad visi vaikai ir moterys, nukentėję nuo smurto, gautų jų poreikius atitinkančią pagalbą. Esant būtinybei teikti paslaugas Kelmės rajono šeimos ir

vaiko centro Krizių skyriuje, siekiant suformuoti tėvams, auginantiems vaikus, socialinius įgūdžius, gebėjimą pasirūpinti vaikais. Aktyvinti atvejo vadybininkų ir socialinių darbuotojų, dirbančių su šeimomis, patyrusiomis krizę, darbą ir atvejo vadybą.

- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos asmenims su proto ir kompleksine negalia Kelmės rajono socialinių paslaugų centro Grupinio gyvenimo namuose (20 asmenų).

- Dienos socialinės globos paslaugos namuose asmenims su sunkia negalia (integrali pagalba). Dienos socialinės globos namuose plėtra Kelmės rajone, siekiant tenkinti rajono neįgaliųjų poreikį.

- Apnakvindinimo paslaugos Socialinių paslaugų centre asmenims, patyrusiems socialinę riziką.

- Bendruomeniniai socialinės globos namai vaikams, likusiems be tėvų globos. Aktyvinti šviečiamąjį darbą ieškant naujų šeimų, kurios galėtų globoti vaikus, likusius be tėvų globos.

- Budinčių globotojų ir socialinių globėjų paieška ir vaikų, likusių be tėvų globos, apgyvendinimo pas globėjus organizavimas ir pagalbos globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti paslaugų teikimas.

- Trumpalaikės socialinės globos laikino atokvėpio paslaugos tėvams, auginantiems neįgalius vaikus.

- Pagalba šeimai, teikiant kompleksines paslaugas. Padėti šeimoms, kurios susiduria su socialinėmis problemomis, teikti psichosocialinę pagalbą, organizuoti įvairius mokymus ir užimtumą bendruomeniniuose šeimos namuose. Teikti asmeninio asistento paslaugas.

- Laikino apgyvendinimo paslaugos asmenims, grįžusiems iš įkalinimo įstaigų, atsidūrusiems kritinėje situacijoje, – steigiant savarankiško gyvenimo namus, socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims.

- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos teikimo plėtra Liolių socialinės globos namuose įkuriant naujas vietas Dienos centro patalpose bei rekonstruotame pagrindiniame pastate.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Lyginant 2018 ir 2019 metų rajono savivaldybės biudžeto išlaidas, skiriamas socialinėms paslaugoms, lėšų augimas didėja 145 385 Eur. Šie pokyčiai susiję su didėjančiu darbo užmokesčiu socialines paslaugas teikiantiems darbuotojams bei socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra, atsiranda naujos paslaugų rūšys, didėja socialinių paslaugų kaina, daugėja asmenų su sunkia negalia. Rajono savivaldybės lėšų dalyje 2016–2019 m. matomas nežymus svyravimas lėšų dalies socialinėms paslaugoms, lyginant su visu rajono savivaldybės biudžetu: 2015 m. – 4,6 proc., 2016 m. – 5,7 proc., 2017 m. – 5,9 proc., 2018 m. 5,57 proc., 2019 m. – 5,45 proc., o 2020 m. planuojama – 6,48. Vertinant matomus pokyčius galima teigti, kad rajono savivaldybės biudžeto lėšų dalis, skiriama socialinėms paslaugoms 2018–2019 m. mažėja nežymiai. Planuojamos lėšos 2020 m. didėjimas daugiausiai susijęs su darbo užmokesčio didėjimu, minimalios algos ir minimalaus valandinio atlygio didėjimu, taip pat prisideda ir užimtumo programos naujo modelio finansavimas, yra tikimybė, kad ne visos skirtos lėšos bus įsisavintos.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Ištekliai, reikalingi socialinėms paslaugoms teikti:

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, keičiasi Socialinių paslaugų centro darbuotojų darbo užmokestis, planuojamas lėšų poreikis (SB) 542,6 tūkst. Eur (3 metams 1 627,8 tūkst. Eur). Planuojama kvalifikacijai tobulinti skirti 6 500 Eur (3 metams 19500 Eur).

- Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, keičiasi Kelmės rajono vaiko ir šeimos gerovės centro darbuotojų darbo užmokestis. Įgyvendinant globos įstaigų pertvarką ir sumažėjus darbuotojų etatų skaičiui,

planuojamas lėšų Vaiko ir šeimos gerovės centro socialinių darbuotojų ir jų padėjėjų darbo užmokesčiui metų poreikis – 237,3 tūkst. tūkst. Eur (3 metams 711,9 tūkst. Eur).

Išlaidų, skiriamų socialinėms paslaugoms, didėjimas:

Įkūrus Liolių socialinės globos namų Integralios pagalbos padalinį, padalinio 9 darbuotojų darbo užmokesčiui planuojamos lėšos iki 2020 m. gegužės 15 d. m. sudarys apie 25 330 Eur (pratęsus projektą iki 2021-12-31 reikės 101 030 Eur). Liolių socialinės globos namų darbuotojų kvalifikacijai kelti 2020 m. planuojama skirti 2 500 Eur.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, keičiasi darbuotojų darbo užmokestis, planuojamas lėšų poreikis 2020 m. – 595,3 tūkst. Eur (3 metams 1785,9 tūkst. Eur).

- 2018 m. skirtos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos ambulatorijos pastato rekonstrukcijos darbams, projekto vertė 287 135 Eur.

- Darbui su šeimomis, patyrusiomis socialinę riziką, reikėtų 251700 Eur per metus (3 metams 755 100 Eur) (iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų).

- Kelmės „Kūlverstuko“ lopšelio-darželio dienos socialinei globai teikti neišgalėms vaikams 2020 m. iš savivaldybės biudžeto planuojama skirti 112 300 Eur. Planuojama, kad skiriamų lėšų užteks apie 11 mėnesių. 2019 metais buvo skirta 90 800 Eur. 2020 metams planuotas lėšų poreikis 117 700 Eur (3 metams 364 000 Eur).

- Socialinės paslaugos, skirtos vaikams, nukentėjusiems nuo smurto, ir jų šeimoms, taip pat šeimoms, susidūrusioms su problemomis, bus finansuojamos iš ES lėšų, teikiant kompleksines paslaugas ir psichologo pagalbą šeimai. Paslaugos bus teikiamos bendruomeniniuose šeimoms namuose.

- Socialinėms paslaugoms teikti, bendradarbiaujant su visuomeninėmis organizacijomis, reikės 16 900 Eur per metus (3 metams 50 700 Eur).

- Budintiems globotojams lėšų poreikis metams 33 207 Eur (3 metams 99 621 Eur valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos).

- Globėjams, kurie globos vaikus savo šeimose, planuojama skirti 95 171 Eur per metus, tačiau, pasikeitus teisės aktams, išmokos dydis gali kisti.

- Grupinio gyvenimo namams asmenims su proto ir kompleksine negalia reikės 205 200 Eur savivaldybės lėšų įstaigai išlaikyti (3 metams 615 600 Eur), rajono savivaldybė įsipareigoja nekeisti paskirties 5 metus.

20. Siūlomos plėsti valstybinėse įstaigose teikiamos socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

26 lentelė

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Ilgalaike socialinė globa suaugusiems asmenims, turintiems proto negalią (sergantiems lėtinėmis psichikos ligomis, turintiems intelekto sutrikimų), ilgalaikė socialinė globa asmenims (jaunuoliams), turintiems proto negalią (sergantiems lėtinėmis psichikos ligomis, turintiems intelekto sutrikimų)	6 (vietų skaičius pagal poreikį)
Ilgalaike (trumpalaikė) socialinė globa vaikams, turintiems proto ir fizinę negalią	1

VI SKYRIUS PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Kelmės rajono socialinių paslaugų plano įgyvendinimą prižiūrės Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriaus (ar jo įgalioto asmens) paskirti socialinio plano koordinatoriai (arba rajono savivaldybės administracijos struktūrinių padalinių vadovai) arba kiti už planą atsakingi asmenys.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Kelmės rajono socialinių paslaugų planas bus vertinamas baigiantis kalendoriniams metams. Plano vertinimo rezultatai turės būti aptariami su socialinių paslaugų įstaigų vadovais, Kelmės rajono savivaldybės administracijos atstovais, asmenimis, atsakingais už plano vertinimą, rengimą ir priežiūrą. Vertinimo metu bus aptariamos iškilusios kliūtys planui įgyvendinti, laukiamiems rezultatams pasiekti, ieškoma būdų kliūtims šalinti.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant plano peržiūrą bus vertinamas plano ir jo priemonių tikslingumas, atsižvelgiant į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos socialinių paslaugų planui įgyvendinti, tikslams pasiekti.

Vertinant socialinių paslaugų planą bus žiūrima, ar pasiekti laukiami rezultatai, ar įgyvendinamos visos priemonės laukiamiems rezultatams pasiekti, ar skirtos numatytos lėšos. Analizuojami veiksniai, kurie gali turėti reikšmės numatytiems rezultatams pasiekti, numatomos priemonės jiems pašalinti ar sumažinti.

Ar efektyviai vykdomos numatytos priemonės, bus sprendžiama pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamus socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijus.

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra bus derinama su Kelmės rajono savivaldybėje nustatyta bendra strateginio plano stebėsenos tvarka.
